

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Letos obhajamo 43. letnico J. S. K. Jednote. Poskrbimo, da bo ta mejnik bratstva tako proslavljen kot še ni bil noben dosedanjih jubilejev.

Naslov—Address
NOVA DOBA
6233 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
(Tel. Henderson 3889)

Registered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, Ohio Under the Act of March 3rd, 1879. — Accepted for Mailing at Special Rate of Postage, Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925
— ST. 34. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, AUGUST 31st — SREDA, 31. AVGUSTA, 1938 VOL. XIV. — LETNIK XIV.

STVENE IN DRUGE RAZNO IZ AMERIKE IN PROBLEMI PRISELJENCA

LOVENSKE VESTI

Denverju, Colo., se bo v soboto, 2. septembra vršil velik 40-letni jubilej skupno prirediteljstva društva št. 21 201 JSKJ. Piknik se bo na vrtni Doma slovenskih na Washington St. Kot gostni govornik nastopi tajnik sobrat Anton

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

TRIDESLETNICO

ustanovo proslavilo društvo št. 11 JSKJ v Barbertonu, Ohio, ki ga priredi v soboto, 2. septembra zvečer v društvu "Domovina".

INOZEMSTVA

OPOMIN MEHIKI

Zvezni državni tajnik Cordell Hull je pretekli teden poslal ostro noto mehiški vladi v zavezi za poštene posestve ameriških državljanz. Hull ne odreja mehiški vladi pravice, da zapleni posestva inozemcev v državi, toda poudarja, da je dolžnost vlade plačati primerno odškodnino za zaplenjena posestva. Le na ta način more ostati med posameznimi državami zaupanje in dobro sosedstvo.

KRPA PAPIRJA

Dne 27. avgusta je preteklo 10 let, odkar je bil v Parizu podpisan tako zvan Kellogg-Briandov pakt, s katerim se je okrog 50 držav sveta zavezalo, da se ne bodo posluževale vojne za dosego svojih ciljev in da se prične s splošnim razoroževanjem. Ta pakt, na katerega je bil bivši ameriški državni tajnik Kellogg zelo ponosen, je danes čisto navadna krpa papirja. V teh desetih letih je Japonska z orožjem zavzela Mandžurijo, Italija si je osvojila Etiopijo, vojna divja v Španiji in na Kitajskem in vse države se s silno naglico oborožujejo. Samo v letošnjem letu bodo razne države izdale za oboroževanje nad 14 tisoč milijonov dolarjev.

POSKUSI ZA SPRAVO

V Washingtonu se je pretekli teden vršila konferenca raznih delavskih vojšteljev z J. J. Lewisom. O rezultatu konference se ni nič določnega izvedelo, toda nekateri časniški poročevalci sodijo, da se je šlo za ponovne poskuse sprave med delavskimi organizacijama C. I. O. in A. F. of L. Vsak prijatelj delavskih pravic želi, da bi med delavskimi unijami prišlo do skorajšnjega sporazuma.

TRGOVINSKA POGODBA

Dojo časa trajajoča pogajanja za prednostno trgovinsko pogodbo med Zedinjenimi državami in Veliko Britanijo se baje bližajo uspešnemu zaključku. Gospodarski izvedenci sodijo, da taka pogodba, če se sklene, bo v korist na obe strani.

LETALSKE TEKME

V Clevelandu, Ohio, se bodo dne 3. septembra pričele velike letalske tekme, katerih se bodo udeležili najboljši letalci iz vseh delov Zedinjenih držav. Skupna vsota nagrad za zmagovalce presega sto tisoč dolarjev.

SODIŠČE BO GOVORILO

Velika porota v Los Angelesu je obtožila Mrs. F. W. Volstad, da je kriva smrti svojega desetletnega sina Wilbura, ker ni dovolila, da bi bil sinček pravočasno odpeljan v bolnišnico in operiran za vnetje slepega črevesa. Zamuda je povzročila dečkovo smrt. Mati se izgovarja, da verska sekta, kateri pripada, ne dovoljuje operacij, ampak veruje v moč molitve za ozdravljenje.

MUCENJE JETNIKOV

V Philadelphiji je povzročila veliko preiskavo v poslovanju okrajne jetnišnice smrt štirih jetnikov. Po dosedanjih poročilih so bili omenjeni štirje jetniki kot voditelji gladovne stavke zaprti v posebne neprodušne celice, v katere so napeljali vročo

(Dalje na 2. strani)

MIR NA KONTINENTU

Vprašanje: Ako se ženska, ki je ameriška državljanka, poroči z inozemcem v inozemstvu, ima njen inozemski soprog pravico priti v Združene države brez oziroma kvoto?

Odgovor: On dobi tako pravico le tedaj, ako se je poroka izvršila pred dnem 1. julija 1932. Inozemski soprog ameriške državljanke, ki se je poročil kasneje, uživa le prednost v kvoti. Ameriški konzuli brez izjeme zahtevajo od vseh prosilcev za priseljeniško vizo (vštevši soproge ameriških državljank), da dokažejo, da imajo na razpolago zadostna sredstva za vzdrževanje v Združenih državah in da ne padejo na breme javnega dobrodelstva.

Vprašanje: Neki priseljenec, ki je tukaj manj kot pet let, je zbolel na tuberkulozi. Zdravniki pravijo, da se more ozdraviti, in njegovi sorodniki in prijatelji so voljni pomagati mu. Ali je nevarnost, da bi ga deportirali iz Združenih držav?

Odgovor: Po zakonu je inozemec podvržen deportaciji, ako je padel na breme javnega dobrodelstva (oziroma, kakor se pravi, ako je postal "public charge") tekom petih let po zadnjem prihodu v Združene države, in to iz razlogov, glede katerih se ne more izrecno dokazati, da so nastali po njegovem prihodu. Razun slučaja, da je dojenček zares padel na breme javnega dobrodelstva vsled oskrbe v kakem zavodu, ki je popolnoma ali deloma vzdrževan iz javnih skladov in da je zares pred svojim prihodom v Združene države imel simptome tuberkuloze, on ni podvržen deportaciji.

Vprašanje: Prišel sem v Združene države kot mladenič pred 35 leti, ko ni bilo nikakih priseljeniških viz, in naselil sem se na farmi. Rad bi postal ameriški državljanz, ali se ne spominjam, ni s kakim parnikom sem prišel ni s katere evropske luke sem se pripeljal. Kako bi to izvedel?

Odgovor: V vašem slučaju, so od vas sploh ne zahteva takozvano spričevalo o prihodu (certificate of arrival), ker sklepamo, da ste prišli v Združene države pred dnem 29. junija 1906. Vse, kar morate dokazati, je, da ste tukaj živeli pred zgoraj navedenim datumom. Stare bančne knjizice, zemljiške pogoobde (deeds), stare davčne ponotnice, rojstni list otrok, poročni list itd., smatrajo se običajni za zadosten dokaz o bivanju pred dnem 29. junija 1906. Vložite prošnjo za prvi papir na tiskovni Form A-2213, ki jo dobite od naturalizacijskega urada. Ni treba, da priložite Money Order za \$2.50, kar se zahteva od vseh onih, ki so prišli po dnevu 29. junija 1906.

Vprašanje: Moj oče je postal ameriški državljanz 1. 1930, ko sem bil 11 let star. Hočem vstopiti v državno višjo šolo in moram predložiti dokaz o svojem državljanstvu. Kjer naj dobim tako spričevalo?

Odgovor: Ker ste ameriški državljanz vsled očetove naturalizacije, smete zaprositi za spričevalo derivativnega državljanstva, to pa le tedaj, ko ste dosegli starost 21 let. Za prošnje za "certificate of derivative citizenship" služi tiskovina Form 2400. Pristojbina znaša \$5.00. Drugače pa morete vedno doka-

(Dalje na 6. strani)

Ameriški kontinent je srečen. Za enkrat ni videti nobene nevarnosti, da bi moglo priti do oboroženega konflikta med državami tega kontinenta. Od Canade na skrajnem severu, preko Zedinjenih držav, Mehike in Panamskega prekopa prav doli do konca republike Chile, ki tvori najjužnejši del ameriškega kontinenta, vlada mir med državami in v splošnem tudi v državah samih. Temu ni bilo vedno tako. Posebno med sestrskimi republikami južno od Zedinjenih držav je bilo v preteklih desetletjih več krvavih sporov, da ne štejemo notranjih konfliktov v posameznih republikah.

Zadnja resna vojna je bila pred par leti s premirjem zaključena med južnoameriškim republikama Bolivia in Paraguay. Slo se je za ozemlje Gran Chaco, ki sta si ga svojili obe republiki, in v dolgotrajni vojni zanj je padlo nad 100.000 mož na obeh straneh. Prijateljskemu posredovanju Zedinjenih držav, Argentine, Brazilije in drugih južnoameriških republik se je posrečilo doseči premirje med Paraguayem in Bolivijo. Sledila so dolga pogajanja med zastopniki prizadetih dveh republik s prijateljskim sodelovanjem drugih držav. Končno je bila sklenjena mirovna pogodba med zastopniki Bolivije in Paragaya. Ta provizorična mirovna pogodba je bila kmalu nato odobrena in potrjena od obeh držav, v eni po ustavnem kongresu, v drugi pa potom splošnega glasovanja. V obeh državah je vsled tega zavladalo veliko veselje.

Za uspešno zaključenje mirovne konference, ki se je vršila v Buenos Airesu v Argentini, se pripisuje največ zaslug poslaniku Zedinjenih držav v Boliviji, S. Bradenu, in brazilskemu poslaniku Alvesu. Omenjena diplomata sta se največ trudila, da se tri leta trajajoča mirovna konferenca ni razbila. Vse sporne točke glede ozemlja Gran Chaco so glasom sprejete mirovne pogodbe poverjene stalnemu posredovalnemu odboru nevtralnih ameriških predsednikov; obe republiki sta se odpovedali rabi orožja za rešitev spornih zadev; upostavljene so redne diplomatske zveze in obe republiki sta se obvezali upostaviti redne komunikacije preko spornega ozemlja.

Ako pomislimo, kako se oborožujejo vse evropske države, ker se bojijo druge, je gotovo dvakratno razveseljivo dejstvo, da na vsem ameriškem kontinentu ni take nevarnosti in ni treba oboroževanja v take svrhe. Da so se običajno nemirne latinske republike tako pomirile, je v veliki meri zaslug Zedinjenih držav, ki s predsednikom Rooseveltom na čelu izvajajo smernico dobrega sosedstva od svoje strani in skušajo pomirjevalno vplivati tudi v sporih med posameznimi republikami. S tem je pa tudi odzvonilo intrigam kapitalistov v Zedinjenih državah, ki so prejšnje čase povzročili marsikak spor v latinskih republikah v svrhu povečanja svojih dobičkov.

MESTO KEGLJAČEV

Mesto Chicago ima največ kegljačev na svetu. V Zedinjenih državah je okrog 10 milijonov kegljačev, ki žrtvujejo za ta šport okrog 300.000 dolarjev letno.

FILMSKA INDUSTRIJA

Izdelovanje in predvajanje premičnih slik, posebno modernih govorečih ali zvočnih filmov, se je v tej deželi razvilo v ogromno industrijo. To industrijo imenujejo tudi sedmo umetnost; ostalih šest umetnosti predstavljajo gledališke igre, literatura, poezija, glasba, slikarstvo in kiparstvo.

Kako ogromna je ta industrija, zamoremo povzeti iz nekaterih števil. V Zedinjenih državah je 17.000 gledališč, ki predvajajo filme, to je trikrat toliko kot departmentskih trgovin in dvajsetkrat toliko kot univerz in kolegijev. Pri tej industriji je zaposlenih 280.000 oseb, od filmskih zvezdnikov do prodajalcev vstopnic. Vsak teden obišče filmska gledališča 90 milijonov oseb in v enem letu plačana vstopnina teh posetnikov filmskih gledališč znaša okrog tisoč milijonov dolarjev.

Začetki filmanja segajo do leta 1889, ko je Thomas Edison izgotovil neko tovrstno napravo, pri kateri pa je bilo treba gledati premične slike skozi posebno okence. Leta 1895 pa je Američan Woodville Latham izgotovil filmski projektor, ki je metal slike oziroma odsev slik na platno. To je še danes podlaga filmskih slik. Tri mesece pozneje sta Francoza Louis in August Lumiere uspešno izvršila sličen poskus. Leta 1895 se vsled tega splošno smatra za pravo rojstno leto današnjih filmov.

Leta 1903 je Edwin S. Porter v New Yorku prvi predvajal 800 čevljev dolg film, imenovan "Velik železniški rop." To je bil začetek moderne filmske industrije, ki se je hitro razmahnila na obeh straneh Atlantika. Ameriška filmska industrija se je v splošnem bavila s kratkimi "storijami", ki so odgovarjale prvotnim filmskim gledališčem s petcentno vstopnino. V Evropi pa so v splošnem filmali prave in dolge gledališke nastope. Med ameriško in evropsko filmsko industrijo je bila velika tekma za prvenstvo in to tekmo je odločila svetovna vojna v prid Amerike. Vojna v Evropi je tamkajšnjo filmsko industrijo skoro uničila, medtem ko se je ta industrija v Ameriki krepko razvijala ter dosegla in obdržala prvenstvo.

Vse od prvih začetkov filmske industrije so se delali poskusi z dodatki godbe in deloma tudi s pogovori. Vsekakor pa so bili uspehi tih filmov v prvih letih tako veliki, da so zvočni filmom ni posevečalo dosti pozornosti. Šele leta 1927 so bile izdelane prve praktične naprave za izdelovanje in predvajanje zvočnih filmov. Sam Warner je isto leto predvajal zvočni film "The Jazz Singer", ki se smatra za prvi uspešni zvočni film. Popularnost zvočnega filma se je izredno hitro širila in vedno bolj puščala tihi film v ozadju. Producerji so seveda morali slediti zahtevi občinstva in danes je tihi film skoro pozabljen.

Ameriška filmska industrija se je razvila do tolike višine, da se z isto niti zdaleč ne morejo meriti slične industrije v drugih deželah. Filmi so dandanes ne samo za razvedrilo, ampak tudi poučnega pomena. Obenem spadajo med najboljše rekorde tekočih dogodkov, prevladajočih noš, navad itd. Od iznajdbe tiska naprej menda ni nobena

(Dalje na 6. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

PODALJŠANJE PROGE

Prometno ministrstvo je razpisalo ofertno licitacijo za gradnjo dela normalnotirne železnice med Črnomljem in Vrbovskem. Železniška uprava namerava priti četi za gradnjo od obeh strani istočasno, to je od Črnomlja v Beli Krajini proti jugu in od Vrbovskega na Hrvatskem proti severu.

NAJMANJSI AVTO

Najmanjši avtomobil v Jugoslaviji je izdelal 19-letni kolarški pomočnik Nasif Hadrovič iz Beran v Črni gori. Avtomobil je težak 82 kilogramov, dolg en meter in 20 centimetrov, prevozi na uro 40 kilometrov in porabi za to dva in pol litra bencina. Z izdelavo tega malega vozila se je Hadrovič ukvarjal leto dni, za material pa je izdal okrog 3000 dinarjev. V družbi svojega tovariša Dragotinoviča se že od meseca marca vozi po Jugoslaviji in je prepotoval do sedaj že nad 3000 kilometrov. Najbolj neprijetno je bilo potovanje spomladi, ko sta podjetna potnika zašla v sneg in sta morala avtomobil nositi preko zametov.

LEPA STAROST

V vasi Župi pod Kumom je nedavno praznoval 90-letnico svojega rojstva Miha Krajsček, po domače Gorjančev očka. Rojen je bil v Završah pri Dobovcu in je vse življenje trdo delal in solidno živel. Zena mu je umrla že pred leti, živi pa še 9 otrok, 25 vnukov in 6 pravnukov.

SMRT GOSPODARJA

Na Zgornji Ložnici pri Zalcu je v starosti 84 let umrl posestnik in trgovec Leopold Tratnik, vzoren in napreden gospodar in poštenjak starega kova. Bil je častni občan občine Žalec, kjer je opravljal blagajniške posle in kot občinski svetovalec nad 30 let. Vsi njegovi otroci so vzgojeni v narodnem duhu.

NEURJE NA VRHNIKI

Hudo neurje je prvi teden avgusta divjalo nad Vrhniko in okolico. Vihar je polomil dosti drevoja in poškodoval strehe, toča pa je povzročila občutno škodo po sadovnjakih in po poljih mlade ajde.

PREGOVOR NE DRŽI

Stari pregovor, da strela ne udari dvakrat na isto mesto, ne drži. Pred štirimi leti je po strelu povzročil požar uničil domačijo posestnika Križaniča v Šlaptincah pri Sv. Juriju ob Ščavnici, letos 6. avgusta pa se je nesreča ponovila. Strela je udarila v hlev omenjenega posestnika in ga zažgala, nakar se je ogenj prijel še hiše. Družina ni mogla razen živine ničesar rešiti. Nesreča je tem večja, ker je ogenj uničil vse žito, seno in gospodarsko orodje.

HOTEL V ŠKOFJI LOKI

Prvi hotel v Škofji Loki je začel graditi restavrater Janko Galjot. Hotel bo stal na mestu stare Sušnikove hiše na Mestnem trgu in bo imel 15 sob, spodaj gostinske prostore z lovsko in kmečko sobo, zadaj pa vrt s teraso, balkoni in garažami za avtomobile.

(Dalje na 6. strani)

VSAK PO SVOJE

Madžarski regent Horthy se je pretekli teden mudil na obisku pri Hitlerju, ki želi dobiti pod svoj vpliv Madžarsko, da bi mogel izvajati še hujši pritisk na Češkoslovaško in Jugoslavijo. Kakšen kos Češkoslovaške je Hitler admiralu Horthy obljubil v zameno za nemško-madžarsko zvezo, ni znano, toda eno je gotovo: morja mu ni mogel obljubiti. In to je hudo. Horthy je bil namreč tekom svetovne vojne poveljnik avstro-ogrske vojne mornarice in se še zdaj postavlja s saržo admirala, dasi se Madžarska nikjer ne dotika morja. Zadnjih 20 let lahko madžarski admiral barko vozi samo po Dunavu.

Predsedniku Rooseveltu pogosto očitajo, da je komunist. To že ni več novica. Novica pa je obdolžitev, da širijo komunistične ideje nekateri filmski igralci, med njimi mala filmska zvezda Shirley Temple. For the love of suffering cats! Če pojde tako naprej, izraz komunist kmalu ne bo več psovka, ampak neke vrste častni naslov.

V Brooklynu, N. Y., se je zajetna, 47-letna Rosina Aioria spoprijela z nekim mladim roparjem, ki je hotel oropati njeno malo trgovino, ga s par bunkami položila na tla, sedla nanj in začela kričati na pomoč. Ko je prišla policija, je morala na nosilnici odnesti nezavestnega roparja v ambulanco. Vzrok: ropar je tehtal 106 funtov, punca, ki je sedela na njem, pa 200. Tudi debelost včasih prav pride!

Gejserji v Yellowstone parku, ki v določenih presledkih bruhajo vročo vodo in blato, so letos nenavadno aktivni. Nekateri menijo, da so temu vzrok sončne pege, drugi pa mislijo, da prihaja to od splošno razburkane svetovne situacije. V Evropi nimajo gejserjev, zato pa imajo Hitlerja in Mussolinija.

Uprava mestnega muzeja v St. Louisu je nedavno kupila star egiptovski bronasti kip mačke za 14 tisoč dolarjev. To je zbudilo med meščani precej mijačkanja oziroma godrnjanja, češ, da 14 tisoč dolarjev za mačko, ki ne zna niti mijačkati niti miši loviti, je vendar preveč. Pa je uprava muzeja pojasnila meščanom, da tisto ni navadna mačka, ampak penzionirana egiptovska boginja, ki je imela podobo mačke. Zdjaj je spet mirno na zapadni fronti v St. Louisu, dasi se morda meščani na tihem še vedno pridušajo pri sveti egiptovski mački, ki nosi idilično ime Ubastet.

Mussolini je opozoril Francijo, da bo prišlo do velike diplomatske zamere, če bo slednja odprla svoje meje za privatno pošiljanje vojnih potrebščin lojalistom v Španijo. Za pošiljanje italijanskih vojakov v Španijo na pomoč rebelom pa zamera gori ali doli.

Neki Carl Waldrop se je ravno vozil po glavni cesti mesta Lancaster, Ohio, ko je začutil, da je malo prej popil par čaš pijače preveč. K sreči se je spomnil, da je bolj pametno pijanost prespati kot pa v pijanem stanju voziti, pa je ustavlil in pustil svoj avtomobil sredi ceste

(Dalje na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SKEDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$.72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIV. 104 NO. 34

NA LASTNIH NOGAH

Ameriški Slovenci, v kolikor živimo kot taki, stojimo na lastnih nogah. V to nas je prisilila potreba. Vrženi smo bili v neznan tujino, ne da bi bil kdo, z izjemo najozbiljših domačih, potočil kakšno solzo za nami. Odveč smo bili domovini, ki ni imela kruha za svoje preštevile otroke, pa smo šli za soncem in srečo. Koliko jih je našlo srečo, je težko reči, ker ni nikjer na svetu določnega merila, ki bi kazalo, kje se začne sreča. Z našo odločnostjo in trdim delom pa smo si ustvarili vsaj eksistenco. Ta eksistenca morda v mnogih primerih ni zavidanja vredna, toda v splošnem lahko trdimo, da je boljša kot bi nas bila čakala v starem kraju. To najbolj zgovorno potrjujejo tisti, ki se podajajo na obiske v stari kraj in se vračajo, in tisti, ki so se podali tja, pa iz enega ali drugega vzroka ne morejo več nazaj.

Naš odhod iz rodne domovine je bil težak in bolesten in prilagoditev tuji deželi, tujim šegam in tujemu jeziku ni bila lahka. Toda s trdnim voljo in s trdim delom je šlo. Delali smo posamezno in delali smo v skupinah, ker smo se zavedali, da naša bodočnost je v glavnem odvisna od nas samih. Pričakovali nismo pomoči od nikoder, razen od našega lastnega individualnega in skupnega dela. Napori posameznikov v smeri življenjskih potreb so bili bolj ali manj uspešni, pa tudi neuspešni, kakor je povsod, kakor je bilo v preteklosti in bo najbrž tudi v bodočnosti. Naše skupno delo pa kaže dobre, mestoma celo sijajne uspehe v naših gospodarskih in kulturnih ustanovah. Te ustanove smo zgradili iz nič, z našim lastnim delom, brez kakršne koli pomoči od zunaj. Postavili smo se na lastne noge in se tega zavedamo.

Poleg tega smo v teku desetletij prišli do zavesti in prepričanja, da nas in naših otrok prostor je tukaj, je v Ameriki. Zavedli smo se, da smo del Amerike, ki je dežela naseljenec v njihovih otrok. Ako bi bili naseljenec, ki so prišli v to deželo pred nami, stali vedno z eno nogo v starem kraju, bi ta dežela danes ne bila velika in upoštevana republika, ampak kolonija evropskih izkoriščevalcev. Toda naseljenec so bili odločni ustvariti nov narod, ameriški narod, narod, "ki sam si voli vero in postavo", kakor je zapisal pesnik Prešeren. Ako bi bila vsaka priseljena narodnostna skupina za vedno vztrajala pri svojem jeziku, bi bil danes v tej deželi hujski jezikovni Babilon kot je v Evropi. In v Evropi je v tem oziru dovolj žalostno. Tako so se polagoma vse priseljene narodnostne skupine pretopile v eno ljudstvo. Ta proces se je izvršil polagoma, brez bolečin. Pri novjših priseljencih, med katere spadamo tudi Slovenci, se ta proces vrši danes. In nobenega dvoma ni, da se bo izvršil tako temeljito, kot se je pri drugih starejših in močnejših narodnostnih skupinah. Tu ne pomaga nikako jadikovanje. V par generacijah bodo ameriški Slovenci prav tako neločljivi del velikega ameriškega ljudstva, kot so potomci naseljenikov, ki so prišli v to deželo pred stoletji.

Danes imamo ameriški Slovenci še precej živahno narodnostno življenje, ker je pač za nas starejše še potrebno ali vsaj ugodno, in ker mislimo, da bo tudi za našo tu rojeno mladino in za Ameriko prav, če ji moramo pustiti kot delež nekaj naših slovenskih vrlin. Vsekakor pa je tudi naše slovensko življenje vedno bližje in bližje splošnim ameriškim smernicam. Menda ni pretirano, če trdimo, da smo, z izjemo jezika, bližji tako zvanim stari Američanom, kot Slovincem v starem kraju. Dolgoletno življenje v deželi svobode ne more ostati brez blagodejnih posledic.

S tem seveda ni rečeno, da smo pozabili našo rodno Slovenijo. Saj je vendar naša mati, ki nam je dala, kar je mogla. Da nam ni dala več, je vzrok to, ker revica ni imela. Prav je, da jo ljubimo kot mater, toda naša izvoljenka je Amerika in njej moramo posvetiti naše življenjske sile. Menda je že v bibliji rečeno, da mož zapusti svojo mater in gre po novih potih s svojo izvoljenko. To je naravno in logično. Pri vsem tem pa je gotovo in dokazano, da se iskreno veselimo vsakega uspeha rodne Slovenije in mlade Jugoslavije in da nas boli vsako težko ponizanje ali trpljenje. Toda vse, kar moremo v tujkih časih dati trpečim Slovincem in Jugoslavcem, so naše simpatije; v praktičnem oziru pa to ne šteje dosti.

Pa tudi Slovenija oziroma Jugoslavija nam ne more dosti dati, če bi hotela. Mlada država ima samo svojih lastnih problemov dovolj. Ze sama preskrba brezposelnih ljudi, invalidov in iz raznih vzrokov za delo nesposobnih oseb je njen velik problem. In če Jugoslavija res hoče in more kaj storiti za Jugoslovane izven svojih mej, naj to stori za naše rojake na Primorskem in na Koroškem.

Dotični kraji so del strnjenege slovenskega ozemlja in glede tamkajšnjih rojakov obstaja možnost, da se ob priliki kakega morebitnega velikega prevrata združijo s svojimi rojaki v Jugoslaviji. Njim naj daje moralno in materialno pomoč, če jo more, da jih obrani potujčenja. Mi smo že del ameriškega ljudstva in bomo vsak dan bolj taki. Za nas zadostuje, če nam rodna Slovenija da tu in tam nekoliko duševnega podviga, da bo slovensko življenje nas starejših nekoliko lepše in živahnejše in da bo mladina dobila lepše vtise o rodni zemlji svojih staršev.

Nikakva propaganda pa ne bo napravila iz nas ameriških Slovencev, ki smo po večini ameriški državljani, starokrajških Jugoslovancov; ne iz nas priseljencev, še manj pa iz naše mladine, ki je tu rojena in tu vzgojena in tako neločljivi del ameriškega ljudstva.

Za kakršno koli pomoč v potrebah, ki presega naše lastne moči in moči naših gospodarskih ustanov, pa se bomo tako mi priseljenci, kakor naša mladina obračali na vlado te republike. Dandanes imamo vpeljana socialno zavarovanje, ki je za enkrat sicer še nepopolno in nezadostno, ki pa se bo nedvomno v bodočnosti razširilo in izpopolnilo, in to zavarovanje bo krilo tiste, ki bodo pomoči potrebni. Dobra podporni organizacija, kot je naša J. S. K. Jednota, pokriva sicer dosti potreb svojih članov, toda vseh ne more. Poleg tega so tudi izven organizacij rojaki, ki potrebujejo ali bodo potrebovali pomoči. Za te potrebe bo pač morala skrbeti zvezna vlada s pomočjo vlad posameznih držav, okrajev in mest. To je namen socialnega zavarovanja, ki je že tu in ki še pride.

V zvezi s tem je vredno ponoviti, kar je bilo v tem listu že večkrat priporočano, da naj si rojaki, ki še niso državljani, čim hitreje mogoče preskrbijo ameriško državljanstvo. Noben trud ne bi smel biti v to svrhu prevelik. Ameriška vlada vzdržuje širok deželo mnogo šol, v katerih je mogoče dobiti potreben pouk za pridobitev ameriškega državljanstva. Učiti se ni nikakva sramota niti za odraslega ali postaršega moža ali ženo.

Ameriško državljanstvo je v vseh oziirih velikega pomena, posebne važnosti pa je, če oseba potrebuje podpore. Starostne pokojnine, na primer, so v večini držav omejene samo na ameriške državljane. Pa tudi pri raznih drugih podporah je državljanstvo važen pogoj. Amerika je dovolj bogata, da lahko preskrbi podporo za vse, ki so podpore res potrebni, in kaže zadnje čase tudi znatno odločnost, da bo to storila, toda od tistih, katere je voljna podpirati, pač sme zahtevati toliko dobre volje, da se ne potrudijo za ameriško državljanstvo. Torej vsi, ki še niste državljani te republike in vam legalne zapreke tega ne preprečujejo, potrudite se, da si čim prej pridobite ameriško državljanstvo!

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

ter se zleknil pod košati javor bližnjega parka, da pijanost prespi. Ko je zaveda prišla pred sodišče, je sodnik dejal, da je lepo in pametno pijanost prespati, toda pustiti avtomobil sredi ceste ni niti lepo niti pametno. Ta pogrešek da je vredna deset dolarjev globe.

V Raleighu, N. C., je skušala policija zaslediti tatu, ki je kradel znamke v uradu državnega departmenta. Policijski kapitan je nastavljal v uradu fotografsko kamero, ki je bila pripravljena, da se sproži, ko bo tat odprl vrata shrambe za znamke. Končni rezultat je bil, da tat ni odnesel samo znamk, ampak tudi 180 dolarjev vredno fotografsko kamero.

Sloveči ameriški letalec Charles Lindbergh in njegova soproga sta nedavno poletela v Moskvo, kjer so oblasti njima na čast priredile veliko letalsko tekmo, nato pa sijajno gledališko predstavo. Stoprocentneži v tej deželi bodo morali zdaj tudi Lindbergha in njegovo ženo vpisati v črno knjigo komunistov, kjer so že zapisani predsednik Roosevelt s soprogo, tajnik notranjih zadev Ickes, John L. Lewis, senatorja Norris in La Follette, župan La Guardia, igralka Shirley Temple in druge različne osebnosti.

V Baltimoru je bil nedavno obsojen na 45 let ječe glasoviti ropar Charles Bird, njegova žena Barbara, ki mu je pri nekaterih podvzetjih pomagala, pa je dobila samo 30 dni zapora. Pa govorijo nekateri o enakopravnosti meških in ženskih!

Zadnji avstrijski kancelar Schuschnigg, ki za časa svojega paševanja ni bil niti malo naklonjen upravičenim zahtevam koroških Slovencev, se je zdaj, ko ga imajo v kleščah nemški nacisti, nenkrat spomnil, da je slovenskega rodu. Nekaj veliki

dovolj izobraženi in vedo, da imajo uredniki zelo trdo kožo! A. J. T.

DRUSTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

jih bratska SSPZ prejema za to priliko.

Konvenciji dveh slovenskih podpornih organizacij se bosta vršili prihodnji mesec. Dne 12. septembra bo prišla zborovati konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze, ki ima svoj sedež v Clevelandu, O., in katere poslovanje je omejeno na državo Ohio. Konvencija se bo vršila v S. N. Demu v Clevelandu.

Dne 19. septembra pa bo v Sheboyganu, Wis., otvorjena 10. redna konvencija Jugoslovanske podporne zveze "Sloga," ki ima svoj sedež v Milwaukee in katere poslovanje je omejeno na državo Wisconsin.

Na počitniškem potovanju so se ustavili v Clevelandu in se ogostili tudi v uredništvu Nove Dobe trije Newyorčani, namreč Mr. Raymond Hlacha, ki je vpeljen pri državnem delavskem departmentu in sodnik Foreign Language Information Service, Mr. Milan Trošt, profesor glasbe, in njegov brat Rude Trošt. Vozijo se z avtomobilom in so se medpotoma ustavili tudi v Washingtonu in Pittsburghu.

Nov slovenski zdravnik dr. Carl Retter bo 1. septembra otvoril svoj urad v La Salle Bldg., na E. 185th St. in Kildger Ave. v Clevelandu. Mladi zdravnik je sin znanega Clevelandčana Jima Rotterja.

Kot bi bili iz zraka padli so se pojavili v uredništvu v torek dopoldne posetniki iz države Washington in iz države Michigan. Mrs. Mary Potočnik iz Cumberlanda, Wash., in Mrs. Josephine Richter iz Enumclawa, Wash., obe članici društva št. 162 JSKJ, sta prišli v družbi Mrs. Mary Bernick iz Detroita, Mich., in njenih dveh sinov. Mrs. Bernick je bila delegatinja na 15. redni konvenciji JSKJ v Clevelandu. Vsak poset zunanjih sobratov, sosester in prijateljev je za urednika prijetno iznenadenje, prav posebno vesel pa je posetov iz zapada, zlasti še z zelene obale Pacifika.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

paro. Nesrečni so se baje tam dobesedno skuhal.

ZATON ZVEZDE

V Bostonu je v starosti 69 let umrla nekdanja sloveča ameriška igralka May Yohe. Rojena je bila od revnih staršev v Betlehemu, Pa., leta 1869, in leta 1886 je bila že upoštevana gledališka igralka. Okrog leta 1894 je bila njena popularnost na odrih Chicaga, New Yorka in Londona na višku. Istega leta se je poročila z bogatim angleškim lordom Hopejem; pozneje se je od njega ločila in je poročila ameriškega kapitana Stronga in po drugi ločitvi kapitanu Smutsu, sorodniku slovečega burskega generala Smutsa. Ta zakon je držal do njene smrti, dasi sta zakonca živela v skromnih razmerah. May je delala do zadnjega. Njeno zadnje delo je bilo pri WPA, kjer je zaslužila \$16.00 na teden kot klerkinja.

NA DVEH STOLIH

Madžarska, krajevina brez kraja, bo najbrž za doleden

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a) Izvrševalni odbor: Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.

Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.

Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, Box 105, Unity, Pa.

Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.

Četrty podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.

Tajnik: ANTON ZBANSNIK, Ely, Minn.

Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.

Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni odbor:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.

1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.

2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.

3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.

4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.

1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.

2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.

3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.

4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotino uradno glasilo. NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tikačje se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Finančne politike pa na glavnega blagajnika. Vse pritožbe in prijave naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za slijanje zavarovalnice in bolnišnice sprejema naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopolni društvena naznanila, oglas, naročnina nečlanov in izpremenba članov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki in kadar hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lokalnega društva ali pri naj bliže na glavnem uradu. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani, lepa nagrada, nezahtevna se za njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dvanajst let, do 16 let in ostanejo lahko v mladinskem oddelku do 18. leta. Pristopnina za oba oddelka je prost. Premoženje znaša nad \$2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 115.84%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE ODRASLEGA IN Mladinskega oddelka Daje J.S.K. JEDNOTA NAGRAD V GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagane sledeči nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.25 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$2.00 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrada

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so predlagane sledeči nagrad:

za člana starega načrta "JA" — \$0.50;

za člana načrta "JB" — \$2.00;

za člana novega načrta "JC" s \$500.00 zavarovalninskega

\$2.00;

za člana novega načrta "JC" s \$1,000.00 zavarovalninskega

\$3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili za članice plačani trije mesečni asesmenti.

čas sedela na dveh stoli. Na eni strani ji ponuja svoje prijateljstvo Hitler, na drugi strani skuša stopiti z njo v dobre odnose Mala antanta. Na konferenci zastopnikov Male antante, ki se je pretekli teden vršila na Bledu v Sloveniji, je bilo sklenjeno obvestiti Madžarsko, da Mala antanta ne bo nasprotovala njeni obožitvi. Ta sklep naj bi Madžarsko približal Mali antanti, katero tvorijo Rumunjska, Jugoslavija in Češkoslovaška. Hitler pa je madžarskemu regentu Horthyju priredil sijajne sprejem, obljubil gospodarske koncesije in regenta zagotovil, da bo Nemčija spoštovala madžarske meje. Hitler seveda rad pozabi svoje obljube. Pred dobrim letom je Hitler tudi Avstriji obljubil, da bo respektiral njene meje, letos v marcu pa je Avstrijo enostavno pobasal v nemško malho. Madžarska bo vsled tega skušala ostati v dobrih odnosih tudi z Malo antanto.

VOJNA V ŠPANILU

Hudi boji, ki se že mesec dni vršijo med lojalisti in republikanci Ebro, so zahtevali 30,000 žrtev na obeh straneh. Zunanji opazovalci sodijo, da omenjeni boji tako oslabilo stranki, da za nekaj mesecev nobena stranka ne bo mogla četi s kako večjo ofenzivno. Nemčija pošilja nove čete španelske rebelom na pomoč.

VOJNA NA KITAJSKEM

Japonci so pričeli z novo ofenzivo proti kitajskemu provizoričnemu glavnemu vojnemu Hankowu in poročajo, da je kitajskih divizij v nevarnosti zajetja.

United Press prinaša poročila iz Tokija, da Japonci naj bodo mogli več dolgo vzdržati žrtev, ki jih zahteva vojni dežele je z vsakim dnem občutno.

VSESTRANSKO SVARILNO

Ameriški listi so dne 28. avgusta prinesli poročilo, da so Anglija in Francija direktno pozorili nemško vlado, da brani Češkoslovaško, če bi bila ista napadena od Nemce. Na nemško vprašanje, kaj storile Rusije, Kumanija, Jugoslavija, če bi nemške vojske skušale vkorakati v Češkoslovaško, so vse tri države odgovorile, da bodo branile Češkoslovaško. Hitler je zdaj na slovesni konferenci v Berlinu, da s Češkoslovaško ne bo slovesno gladko kot je šlo z Avstrijo in da bi obožen napad Nemce je na Češkoslovaško neizogiben. Vsestransko svarilo edine stranke, ki utegne preprečiti odhoditi strahotno evropsko vojno.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought

On Labor

A factory worker recently said: "I get a big laugh of Labor Day. Falling on the first Monday of each month it has become a traditional holiday—a day but that's all. It allows me an extra day for fishing before the summer is completely over."

I asked him: "What about labor itself, the class that represents the great majority of people? Don't you think that September 5, for instance, (Labor Day falls September 5th, this year) is a tribute to the working class, its contribution to society?"

"Oh, you mean that blarney about the nobleness of labor. That it does a lot of dirty work—but, what blarney fails to mention also is that labor always and always will continue to work for meager wages. That's where the laugh comes in. Working for a meager existence wage when times are good, call it prosperity if you want, labor is the first to feel the slightest bit of a depression. This means that the ordinary workman is constantly in fear of losing his job, or getting cut in wages. And when a business recession such as the one sets in, there is no telling how severe a setback for any other worker will receive before times take a turn for the better. Honestly, I think Labor as a class is the sap of the country; and by sap, I mean a plain bump."

Unfortunately, most of what my friend had to say is true. We know that the average worker, particularly those between 18 and 30, on losing a job has one resource; the WPA, for another job is practically impossible to get. The whole problem of course is an economic one, stressing the failure of a more equal distribution of wealth. With the vast resources in our country at the disposal of its people; with the surplus agricultural products; with its fine man power; giant industrial centers, every man, woman and child should have no fear of tomorrow, where the next dollar will come with which to meet the bills, as long as the people are willing to work for a living.

Fortunately, Labor during the past six years has become more than a mere commodity, to be called upon only when in need. Today, Labor is becoming recognized more and more as a human element who must exist in times of depression as well as in times of prosperity. While the advancement in behalf of Labor is slow, we must admit that it has made considerable progress in the last few years.

In organization there is strength. Labor long ago realized that an articulate group can achieve its objective through proper spokesmen representing an organized group.

The problem dealing with labor and capital, that employee and employer, always will require cool heads for spokesmen from both sides. And we know that youth, through education, will find its place as a worker in the sun a much more pleasant one than their fathers who had to fight for an opportunity to earn a mere existence.

Labor and our South Slavonic Catholic Union are practically synonymous with our members. The great majority of our membership belongs to the working class and as such naturally extends its sympathies to the underprivileged. Our Union was organized forty years ago by the working class; during these forty years it has served the working class and others, and in the future it will continue to meet the needs of the worker, who at best receives wages that insure him only a

Lodge 44 Banquet

Barberton, O. — St. Martin's lodge, No. 44, SSCU will celebrate its 35th anniversary with a banquet on September 3, 1938 at the Domovina Hall on Fourth Street, at 7:30 p. m. After the banquet a program will be given and then a dance will follow with good music for all. There will be plenty to eat and drink. Neighboring lodges in Cleveland, Lorain, Struthers and other towns are invited to

On Sunday, August 21st, the Barberton softball team held a picnic. The team played a game with the Cardinals of Struthers, and was defeated. The Cardinals played a game with the Betsy Ross softball team of Cleveland and they were defeated. The Cardinals presented themselves with a busload of people. Thanks to Struthers, Lorain, friends and members

Lodge 144

Detroit, Mich. — In the name of Triglav lodge, No. 144, SSCU I notify all members of this lodge to attend the next regular meeting, which will be held on Sunday, September 4, in the Slovene National Home on John R., and which will commence at 10 a. m.

Several important matters shall come up for discussion at this meeting. At the last assembly it was decided that our lodge, too, shall observe the SSCU's 40th anniversary, and at the next meeting we shall decide where and when this celebration shall be held. Hence, it is the duty of all members to come to the meeting and discuss plans. At our Triglav lodge we have members who joined the SSCU when it was organized. Members of former lodges they have transferred to our lodge Triglav. To these members, particularly, the 40th anniversary celebration shall have a deep significance. Of course, we also have members who joined the SSCU directly thru Triglav lodge and others who were enrolled in the juvenile department by their parents. Many of the latter are in the adult department, and these in turn have their own children enrolled in the juvenile department. To all of these, the 40th anniversary observance shall have its due significance. For this reason it is important that all members both old and young, come to the next meeting, when we shall decide on the type of program embodied in our 40th anniversary celebration.

Usually, our meetings are poorly attended. About the same ten members are present at the regular assemblies. I hope that this notice shall not go unheeded, and that we may have a nice crowd at our next meeting. All members who possibly can come are urged to do so.

John Klobuchar
13762 Fenelon St.

Taken to Hospital

Cleveland, O. — Members and friends of the SSCU in Cleveland will be interested to learn that Bro. Louis Tolar, Sr., was taken to Lakeside Hospital in Zele's ambulance on August 15. Bro. Tolar, who is a member of the SSCU for some 34 years, was ill at home for seven weeks before taken to the hospital.

Mrs. Lauric

Lodge 154

Herminie, Pa. — Our lodge, No. 154, SSCU will hold a picnic on September 4, at Keystone Shaft Hall. Purpose of the picnic is to celebrate our Union's 40th anniversary. Refreshments of all kinds will be served as well as a light lunch. Music will be furnished by Joe Koracin and his Slovene Aces. Members from our lodge, and those in the neighboring communities, as well as friends are cordially invited to attend. The committee in charge has made elaborate preparations in order to insure all guests a splendid day of entertainment.

John Rahne
No. 154, SSCU

BRIEFS

Bro. Paul Bartel, supreme president of our SSCU, paid a visit to the Nova Doba office last week, after attending the 40th SSCU anniversary exercises of lodge 149, SSCU of Strabane, Pa., where he was the guest of honor. Bro. Bartel is of Waukegan, Ill.

Lodge 185, SSCU of St. Michael, Pa., will hold a picnic on September 4.

English-conducted lodge Colorado Sunshine, No. 201, SSCU and the senior SSCU unit, No. 21, both of Denver, Colo., will honor the SSCU's 40th anniversary with a joint picnic on Saturday, September 3, at the garden of the Slovene Lodges' Home. Supreme secretary Anton Zbasnik of Ely, Minn., will be present at the picnic as the spokesman from the supreme board.

Seven children's choruses of Cleveland and vicinity will unite their efforts on Sunday, September 18, when they shall present a concert under the banner of the United Junior Slovene Chorus. The concert will be held at the Slovene National Home on St. Clair Ave., under the direction of Mr. Louis Seme. Piano accompanist shall be Miss Alice Artel. Frankie Yankovich and his orchestra will provide the music for the dance which will follow the concert.

In Barberton, O., lodge 44, SSCU will celebrate its 35th anniversary with a banquet on Saturday, September 3, in lodge Domovina hall.

In Omaha, Nebraska, lodge No. 11, SSCU will hold a dance on September 10, at the Sokol hall situated on 1243 S. 13th St.

Representatives of SSCU lodges to the Illinois SSCU Federation shall meet on Sunday, October 2, in Chicago. In the afternoon, following the meeting, the Illinois Federation shall hold 40th SSCU anniversary exercises, which will include speeches, singing, dancing, recitation and a three-act play.

Thirtieth anniversary of the Slovene Progressive Benefit Society (SSPZ) will be observed on September 3, 4 and 5, in Bridgeville, Pa. The annual national athletic meet of this society also shall be held on the same days in Bridgeville. With headquarters in Chicago, the supreme board is holding its regular audit and meeting in the Slovene Hall in Bridgeville in order to be present during the thirtieth anniversary celebration, although the regular place of assembly is the home office in Chicago.

In Cleveland, Dr. Carl Rotter will open his office on September 1st in the La Salle Bldg., E. 185th St. and Kildeer Ave. Dr. Rotter a Slovene, is a graduate of the Western Reserve School of Medicine. Upon graduation from Western Reserve, Dr. Rotter served in the Lakeside Hospital for a period of two and one-half years, six months in the City Hospital, and for one year as resident physician in Glenville Hospital.

Continued on page 4

Betsy Ross

Cleveland, O. — A fun-seeking band of rooters traveled with our Betsy Ross softball team to the Ohio SSCU elimination tournament, held at Barberton, on August 21st. The whole group expressed itself as having a wonderful time. Lodge St. Martin's, No. 44, SSCU of the friendly city of Barberton, sponsored the picnic for the lodge softball team. We must say that the people in Barberton are generous and hospitable; in short, they are perfect hosts. After the games, the players were served with delicious ham sandwiches, apple strudel and coffee. Boy, this combination certainly hit the spot.

Our boys emerged victorious by defeating the highly touted Cardinals, lodge 229, SSCU of Struthers, O., by a score of 5 to 2 in the finals. Previously, the Cardinals rode rough-shod over a young but fighting Barberton team, to the tune of 10 to 1.

The flagmen surprised with a 2-2 game in regulation innings, but opened up with a barrage of hits in the eighth inning to win the game and the Ohio SSCU softball crown.

A lively dancing party followed the games, with all participants enjoying a glorious time. The Betsy Ross delegation anxiously look forward to the October 1st dance in Barberton, and a week later, at Struthers. I shall close my article by expressing a sincere thanks, in behalf of Betsy Ross visitors, to all those members from St. Martin's lodge in Barberton who made our stay such an enjoyable one.

Nicky Dietz, Manager
No. 186, SSCU Softball Team

Expresses Thanks

Barberton, O. — In behalf of St. Martin's, No. 44, SSCU softball team, I wish to express great thanks to the Cardinals lodge, No. 229, SSCU of Struthers, O., and Betsy Ross lodge, No. 186, SSCU of Cleveland, for attending our picnic on August 21st. Also, to all who helped to make our picnic a success. I wish to take this opportunity to thank the Ohio Furniture Co., Weigand Furniture Co., Hart's Jewelry, West Side Market, Robert's Supply and the L. & L. Garage for their donations of prizes.

Congratulations to Betsy Ross, No. 186, the Ohio SSCU softball champions.

Frank J. Novak
Athletic Supervisor.

Lodge 40 To Form Bowling Team

Claridge, Pa. — Members of St. Michael's lodge, No. 40, SSCU who wish to join the lodge bowling team are requested to attend the next regular meeting, which is scheduled to take place on Sunday, September 11. Plans for a bowling team shall be discussed at this meeting.

Fritz Bratkovich
Athletic Supervisor.

Ecjsz — I hear that one-fourth of the United States is covered with forests.

Pryce — Yes, and I hear that the other three-fourths is covered with mortgages.

Returning From A Wonderful Trip

(Anyhow We Will Be)

By LITTLE STAN

Pilot Leaves

Ely, Minn. — Writing an advance story on something that is yet to happen is ticklish business for any kind of newspaperman. But when this article is being read, the 40th anniversary celebration and picnic sponsored jointly by SSCU lodges of Joliet and Rockdale will be over, and Little Stan will be back at his desk giving you the version of the event.

While writing this article the planned trip was only two days away. This is Wednesday evening, and the Ely delegation headed by Anton Zbasnik, supreme secretary, who will be main speaker, and including Little Stan, William Zbasnik, and in all probability John Mantel, won't leave until Friday morning at six a. m.

But the days seem far too short, although they are literally flying by and autumn is fast making its appearance. Little Stan can tell by the cool evenings and the brisk air. It's the kind you love to inhale deeply. But when the trip starts, Little Stan hopes the days will be longer. But next week, the complete report of the marvelous time held will be before your eyes.

After spending a little over two weeks traversing the wilderness wilds of Northern Minnesota, Pittsburgh's SSCU Goodwill Pilot took off from Duluth airport Tuesday enroute to his home. But Little Stan was kinda downhearted. Busy with meetings and the like, he was unable to bid Fritz good-bye and bon voyage. Anyway, the best wishes and congratulations of the Minnesota SSCU lodges is being sent back to Fritz via the famed Magic Carpet, which Little Stan sincerely believes overtook Fritz before he arrived home. Heh Heh.

You SSCU'ers in Willard, Wis., be prepared to see a gang of Ely fellows headin' your way over Labor Day. Fellows here like Johnny Feroni, Frank Polynier, and Louis (the Doctor) Zgonc have been planning the trip for weeks. You can tell by the way they gaze at the road maps.

Got a card from Vida Kumse posted from Austria or Germany, not sure which... The name of the city Wein. She indicated she was much impressed with the interesting sights in the Old World.

Well, folks, sorry this is so short, but will be certain to be back in the old harness pitching ball next week... Ta Ta—

Stan Pechaver

Rambling Along

By Stan Progar

Blawnox, Pa. — Saturday bus and street car found your correspondent back in Strabane, the location of the 40th anniversary celebration of the Bratska Sloga Lodge 149. Little did he dream that so many surprises awaited him there to pay up for the tedious and monotonous journey. All which proves that regardless of when or where, an SSCU get-together is worth attending and an always happy occasion.

Saturday brought a nice turnout despite the fact that few are working and many competitive doings share in the attendance. But as always, an SSCU get-together just cannot be denied. As was evidenced Saturday, friendly smiles were flashed by the hundredfold, backslapping and handshaking betwix long separated friends and numerous "Hellos" and "How have you been since the last time" proved that the fraternal spirit reigns supreme within the grand and glorious SSCU.

On the dance floor, the Center City Four composed of Smitty, Pauly, Frankie and the newly acquired Ed Broad were truly the most popular foursome at the 40th anniversary celebration. Their renditions of the old folk songs, waltzes, polkas and the popular melodies of the day took the crowd by storm. More, more, more was the endless chant of the dancers until the four had no alternative but to comply. Happy? You bet they were. They played until they were almost outplayed but still the dancers wanted more. But as everything must end eventually, so did the dance much to the dislike of both the young and old.

At the bar, friends met, drank and discussed the past, present and the future insofar as the SSCU as a whole was concerned and also the branch lodges in

and around this district. One thing in common was noticed on all SSCU'ers. Pride was stamped in capital letters all over their faces. Proud as peacocks because they are a part of the great organization that is celebrating its 40th year—proud because they had a small part to play in building the SSCU until she stands as she is today—the finest and best fraternal order of its kind in all of these 48 United States—proud because they too will have the opportunity to help make it the biggest fraternal society known to man.

Off to the side, away from the bright lights of the picnic grounds were dots and dashes of young couples stealing a moment to themselves. Even they were afflicted by the SSCU fraternal spirit. No fights, no flares that commonly mar the beauty of a moment in the dark with the best girl. All of which shows that the fraternal spirit of friendship and comradeship of an SSCU get-together just cannot be denied.

Supreme Board

In attendance to help along the gay celebration of the 40th year were no less than four members of the supreme board. Namely, Paul Bartel, Paul O'Block, Dr. Arch and Andrew Milavec. It was the writer's good fortune and extreme pleasure to make the acquaintance of our supreme president and to renew old friendships with Messrs. Arch, O'Block and Milavec. It all brought back cherished memories with a surge. Memories of the '36 convention when your correspondent was fortunate enough to attend and to meet many of the SSCU notables. This time, thanks to Frank Mikec who made the meeting possible between myself and Mr. Bartel.

Reflections

Looking back to the past week-end in Strabane during the anniversary celebration, one

Continued on Page 4

Protecting the Unborn Child

Editor's note: This article is the third in a series of four on syphilis and gonorrhea by Walter Clarke, M. D. Executive Director, of The American Social Hygiene Association.

One of the main reasons for the high death rate of expectant mothers and new born children and for the ill health of others is the failure of many such mothers to place themselves early in the hands of a competent doctor. Every woman should consult a physician as soon as she knows she is going to have a baby. To know what he may need to do to assure her safety and the health of her child, the doctor will make at least these examinations:

1. At the beginning he will make a general physical examination to be sure that the woman is able safely to bear a child.

2. He will make frequent examinations of the urine, to make sure the kidneys are working well.

3. He will measure the "blood pressure," to test the condition of the heart and blood vessels, and other organs.

4. He will examine a specimen of her blood. This may show that the woman is "anemic" and needs treatment to make her blood "richer". Or it may show that there are dangerous germs in her body which will undermine her health and threaten the health or life of the child if the mother is not promptly treated.

Why is it important to examine a specimen of the blood?

The one infectious disease which can pass from the mother to the child before birth and threaten its life or health is syphilis. When acquired before birth it is called congenital syphilis. Such an infection of the child is very destructive and hard to cure. A common effect is injured sight or total blindness. Many of the children of untreated and infected mothers are born dead; many who are born alive die soon afterward; and those who survive are likely to be crippled in body and in mind.

The ravages of congenital syphilis ran unchecked for many years, but at last the doctors discovered that it could be prevented if the infected mother were treated during at least the final half of pregnancy. Without this treatment of the infected mother, the child has but one chance in six of being born healthy. With treatment of the mother early enough it is almost certain of being born free of any sign of syphilis.

Syphilis is found among the high and the low, the rich and the poor. Among women who attend prenatal clinics an average of nine to ten per cent have been found infected. Among women who go to private physicians, from one to three and one-half per cent are found with syphilis. Even if the disease were found in only one mother in a thousand it would be worth while to protect her child and seek to cure the mother.

The treatment of the mother for the prenatal protection of her child is simple for the doctor, and it is almost sure to protect the child if treatment is begun not later than the middle of pregnancy. The earlier treatment is begun the surer is the protection. While treatment begun later may still protect the child, the protection cannot be relied on with such certainty. It is important, therefore, that the prospective mother should come under the care of her doctor early in each of her pregnancies.

For a long time the prevention of congenital syphilis was difficult because doctors had no sure way of discovering the disease. At last two great medical scientists named Bordet and Wassermann discovered a blood test for syphilis. The new test shows syphilis in most cases when all signs and symptoms are slight or absent. This test is called the Wassermann test. Other such tests have since been discovered.

Today there is little need for any child to have congenital syphilis if prospective mothers will cooperate with the doctors. A blood test early in pregnancy for every prospective mother is the key to the prevention of all congenital syphilis. This means that every woman should have this test in every pregnancy, no matter whether she has ever had an infection or not. When all such mothers who are found to have syphilis are treated early in pregnancy, congenital syphilis will be wiped out.

A good illustration of how a disease can be conquered is the case of "babies' sore eyes" called by the doctor ophthalmia neonatorum. Germs, from an infected mother, often get into the eyes of her child during birth. These germs, which come from an infection of gonorrhea, cause a violent inflammation of the child's eyes. The baby's sight, in such a case, is doomed unless skillful treatment is given promptly. Then a doctor found that the eyes of a newborn infant can be protected by putting into each eye, a few minutes after birth, "drops" of a weak solution of a silver preparation. By this means blindness caused by this infection has been reduced from about twenty-five per cent of all blindness to six per cent. It can be entirely wiped out.

So, too, congenital syphilis, with all its tragedies, can be conquered when every woman, as soon as she knows she is going to have a baby, at once places herself in the hands of her doctor, and when a blood test becomes a regular part of her early medical examination so that she may receive protective treatment if it is needed.

Congenital syphilis can be cured, but even if it is successful, treatment is given only with difficulty, and at great expense. The condition can be prevented with comparative ease and certainty. In the matter of this syphilis of the new born an ounce of prevention is better than a ton of cure.

Some doctors still hesitate to take the blood for the Wassermann test unless the woman requests it. Keep this in mind and urge all prospective mothers to ask their doctors for a blood test so that, however sure they may feel about their own health and freedom from disease, they may do their part to bring life and health to every newborn child, and guard the happiness of every mother.

BRIEFS

(Continued from Page 3)

Jugoslavia is one of the five nations who warned Germany that she would defend Czechoslovakia against any attack. The other nations are England, France, Roumania and Russia. Of particular interest to the Jugoslavs, and to other nations, is the unpleasant realization that the world war had its origin in the Balkans; in Sarajevo, in what was then part of Austria, but what is now Jugoslavia.

Three visitors from New York City dropped into the Nova

Rambling Along

(Continued from Page 3)

thing stands out foremost. If the members turn out and support an SSCU celebration whenever almost all are unemployed, what will they do when this present recession fades and the curtain is lifted upon prosperity? Can't you see just what that means to the SSCU in the future? Sure, we all do. It is written in the stars that the SSCU is destined to become the biggest, strongest and the most active popular fraternal organization from coast to coast. At present, most of the subordinate lodges are inactive but this is due chiefly to the present business decline. One cannot blame them for bidding their time. But we can find some consolation in the fact that it cannot last forever. Sooner or later it is bound to break for the better. When it does—we'll go onward to a much bigger and better SSCU.

Electrons

At this point we bring our rambling thoughts back home to roost within our own Electrons. Here, too, we felt the slashing blows of the recession whip but despite its stinging lashes, the boys are determined to make our anniversary affair the biggest success we ever experienced. But, of course, we will need the aid of the neighboring lodges. Especially in this one point—PLEASE reserve October 15, 1938 for the Electrons. In the past seven months we were forced to postpone our anniversary celebration exactly FOUR times in favor of our neighboring lodges. So PLEASE comply with our request. As you know, the price of admission is two bits for four hours of dancing at the Harwick Union Hall to the music of Frank Rebarnik and his White Eagle radio orchestra. Will we be seeing you there?

A Thought

One of the best ways you have to show your appreciation and loyalty to the SSCU is to attend as many anniversary affairs as you can and to be active in the Nova Doba during the remainder of the 40th anniversary year.

Doba office this week: Raymond Hlacha, from the New York State Department of Labor, who is also associate contributor to the Foreign Language Information Service; Rude Trost and Milan Trost.

The small house, long regarded as the soundest of all residential mortgage risks, must now also be as attractive, efficient, liveable, and durable as more expensive homes in order to be marketed to the careful buyer of today. The Federal Housing Administration's contribution in establishing a set of minimum standards of construction which the small house must meet to be acceptable as security for an insured mortgage has been of such far-reaching importance as to elevate the design, plan, and construction of virtually all small homes built today, FHA officials point out.

The Ohio Association of Retail Lumber Dealers, supported by the National Retail Lumber Dealers Association, is cooperating with the Federal Housing Administration to put on a drive to have demonstration homes built in every town in the state of Ohio in order that the public may have an opportunity of knowing what can be built for a definite price of the house and lot; and also that the public may be advised of what down payment is required and how the mortgage can be amortized over a long period of years through the facilities of the Federal Housing Administration.

Did You Know That...

By Anna Prosen, Lodge 173

Diamonds are pure carbon in a crystallized state; in brown, black and white varieties. Diamonds are the hardest substance known. Most of our diamonds come from Brazil or South Africa; most people do not know but U. S. has diamonds in the Onachita Mountains in Arkansas. Occasionally they are in the glacial drifts of Ohio and Indiana?

The formation of underground caverns in limestone regions is due to the dissolving action of carbonic acid and calcium carbonate. The hanging masses from the ceiling are stalactites and the formation of round mounds on the ground — stalagmites. The principle limestone caves are: Mammoth Cave, Luray Caverns and Carlsbad Caverns?

Coffee is the leading agricultural crop of Venezuela and forms the principle item of export, totaling 50 per cent of the entire foreign shipments. It grows well in districts where the altitude is from 500 to 2,000 meters. It has been estimated that the various coffee estates contain over 260,000,000 trees?

The sonnet originated in Italy in the thirteenth century and was adapted by English poets in the sixteenth century?

Old Ironsides, most famous of the frigates in the War of 1812, was built in the Boston navy yard in 1797?

The first cutlery factory in the United States was established at Worcester, Mass. in 1829?

Dramatic art in Europe and in America had its source in the ancient Hellenic culture which, more than two thousand years ago, reached its full development in Periclean Athens?

Ea, water - diety, associated in the religion of Babylon, with the Persian Gulf?

Dravidian, collective Sanskrit name for a very ancient black-skinned tribal people, inhabiting Southern India. They were settled in India before the arrival of the Aryans, and now number about 58,000,000. They have about twelve languages, which include Tamil, Kanarese, Gondi, Teluga and Malayan?

Eagle, the name given to a gold coin of the value of ten dollars, in United States currency. The first was made in 1795?

Easter Island belonging to Chile since 1888 was discovered by a Dutch admiral, Roggeveen on Easter Day 1722? Although 1000 people lived there at one time, only 150 live there now; two races, — one black, and one brown — the former like the people of Melanesia, — the other like the Polynemians?

At the North Pole there is neither north, nor east, nor west. Every direction is south! If you were to walk only a rod from the pole, you would recover the three lost points of north, east and west; but at the exact point which terminates the axis of the earth the cardinal points are reduced to one?

If you were at the pole and inspected your mariner's compass, it would perplex you. You would see the needle pointing down towards Canada, as if suggesting you retrace your steps?

On the Athos peninsula no woman has lived for the past 1000 years. Men from four different sources live here, namely: young men desirous of a romantic life; men desiring to escape the griefs of the world;

MY TRIP TO THE MEDITERRANEAN

BY Doris Marie Birtic, Lodge 180

Editor's note: This is the 32nd installment of a series of articles which Doris Marie Birtic has prepared for publication in the Nova Doba. Readers will recall that Doris won a sixweek cruise to the Mediterranean in a nation-wide contest sponsored by The Cleveland Press and The Cleveland Propeller Club. Other installments will follow in subsequent editions.

Our farewells said, my friends and I boarded the night train for Genoa. Our stay in Rome had been a delightful one and I am sure we would have prolonged it if we hadn't been afraid of missing our steamer which was to sail the next morning.

Although traveling by night, neither of us cared to take a pullman, partly because it was such a beautiful night, and then, too, we had so many things to talk about — the places we had seen and others we had overlooked or hadn't had the chance to see.

We watched the full moon rise high in the starry skies, casting silver reflections on the sea as we rode along the coast. Morning dawned under our sleepy-eyed gaze and with it came a drizzling rain.

Our "Iron Horse" pulled in the station while most of the city's populace were still slumbering. Swiftly and silently the taxi we hired rolled us to the dock. Ah! The good old Exochorda again!

The two scholastics decided to turn in and catch up on lost sleep which was the sensible thing to do, but, when I found that sailing time had been changed until evening, I made other plans.

First I took a good cold shower. Breakfast followed which made me feel as fit as a king (or should I say queen?).

A group of fellow passengers invited me to tour the city with them but instead I went guitar hunting with a friend.

I had heard that Italian guitars are noted for their wonderful tone quality and since that is my favorite instrument, I thought I would get one while I was there.

Our driver must have thought we were joking, for he took us across the city to a music store that sold just radios. We insisted on guitars. Yes, yes, he knew. He drove us back to the waterfront, and showed us several music houses.

They did have guitars but what kind! I tried to get some music out of one and a rattling tune reached my ears. It was simply a cheap boxwood imitation. Where were the good music shops? No one around there seemed to know and so we turned back for it seemed that our quest was useless.

ambitious churchmen; and the lazy laborers?

The great discovery of the Babrias Fables — verse form of Aesop and Aesop's Fables in prose versions — was made at the convent of Saint Laura on Mount Athos by a scholar sent there by King Louis Phillippe of France to search for valuable ancient manuscripts?

Quito, "The City Above the Clouds", is about 21,000 feet above sea level. Here there are 80,000 people who dress very smartly. Two languages are spoken — Spanish and Quecha. Here you name your price for purchasing souvenirs, the merchant triples the amount and sells in very small quantities; everything is paid in advance. Already Quito boasts of using electricity. The maximum temperature is 70 degrees and the minimum is 45 degrees?

Blood and Battle Field

A World War Chronicle
By IVAN MATIČIĆ
From the Slovene by
VALENTINE OREHEK

(Continuation)

"And all that is known to me. But even though all this be so, we cannot turn back now. You understand that don't you my comrades? It is the ukaz of the highest command that we continue as the plan directs until the last. Personally I can see nothing ahead to give us a shred of hope. The affairs of our nation are hopelessly tied up and its final stroke rests with the army. The nation falls with us and with us alone can it rise to victory and to life. So gather anew your forces and let us strike yet a harder blow so that nothing will withstand us!"

"We've really lost all faith in victory. Anyhow we'll press everything into this last effort and you may rest assured we will not lose for lack of trying."

For the last time our divisions carry war to the enemy. Behind them, driving them on, is the inexorable ukaz. The lash cuts deep into their flesh and a revolver at their back presses them into the death streaming upon them. Before them roar the cannons, machine guns and chatter and from above planes drop their charges with a rain that falls from muddy skies. Our troops surge on, are thrown reeling, lunge again with their bayonets set, and are pounded into the ground. Again and again the troops dash themselves against the impregnable entrenchments. A frightful force thunders into their numbers, serries and decimates their ranks, reverts them upon themselves. And hopelessly broken is the greatest Austro-Hungarian offensive.

"Your Excellency, we are done. All our work and suffering has been for nothing. If I may be permitted to forecast, we have seen a defeat which we will nevermore outlive. We have struck for the last time. My men have displayed a bravery that is superb, but it was of no avail. Their last ounce of confidence and conviction deserted them when they stood face to face with men of the Czech Legion. These latter fought like lions. They were madmen, devils incarnate, remorseless, inexorable, and there wasn't a power in all the world that could have stopped them. They were an iron wall and they had reason to be. Rather than budge an inch they would have crashed a bullet through their own skulls. And then came the English with their infernal tanks and against these it was suicide to contend. Your Excellency, we are beaten beyond hope of recovery. We have already offered up the best and major forces of our army. From now on we decline, from this moment our country begins to fall. I weep beside the ruins of a desolated nation."

"No that cannot be. We must keep up our morale. Courage friend. The nation falls with us and rises with us too. We must get to our feet again. The blade is still in our hands and we refuse to recognize defeat. We must not allow it, we dare not. It is left to us to save our nation. Weakened our strength may be, but broken

It is on the dike. General stands watching out over the waters. His countenance is dusky. Through his teeth he says "God-damn the Piava!" His eyes to heaven and shakes his fists with implacable hatred. He is nature and damned the sky and water!"

(To be continued)

Assimilation Works Both Ways

The Son of a Slav Immigrant Compares the Anglo-Saxon Slav Characters and Discusses the Role of the Slav Element in the Building of an American Culture

By PETER M. FEKULA

(Continuation)

We have begun to show American initiative in several directions. They have not necessarily been fields in which we are most talented. We have been encouraged to enter them partly because of the "spotlight" connected with them and the esteem in which they are held by other Americans. I refer to sports and politics.

If there is one realm in which all Americans are leveled off, it is that of sports. There is no greater unifying element among the people of this country than baseball and football. Race, nationality, creed count for naught here; if your name is hard to pronounce, you will soon get a nickname. The Slavs have made big strides here in recent years. To convince oneself of this one need only read the line-up of the football teams in the various New Year's bowl games. A surprisingly large number of Slav names are in evidence. Several have been selected for the all-American teams.

We have also started to assert ourselves politically. If we have started to organize into Slavonic political "clubs," "leagues," "councils," it is because we want to occupy our

never! The united forces of enemies did not break us and will not. We were not broken by stronger power and we will not be broken before it. No! No! I swear to the power of our armies is not broken and it will never be. I prepared to swear that Austria never crook her knee to anyone, she will never surrender, not until last bayonet splits the breast of back over the Piava and gaining strength and assurance returns strike once more. And the blow will deal the enemy will be so that the powers of hell must quake and reel affrighted!"

"Your Excellency, the men starved and tired and have been hope and faith in the cause."

"I am ready to admit that, but they will fill their needs and have they will be rested and fresh for a new attack. The army of Austria not know fear nor absolute despair. I am completely aware of the capacity for suffering and how we can demand from him. I know that and I know how to value it today it is necessary for us to value and for the men to make the and supreme response. A hundred thousand men have already perished and a hundred thousand more will avenge the wrong done to the land. So let us turn back to the into a mightier force on the other of the Piava. Our next coming will be terrible."

"But it is all so unconvincing. Excellency. We can never do what so confidently propose and can From this time forward we can ward off disaster indefinitely."

"We go back, but to return"

By the end of June the remnants begin to move over restless Piava. Troop joins troop, battalion to battalion. They count its dreadful losses and they are the following: Without considering the dead, 20,000 missing and tremendous quantities materials spent and destroyed.

The power that was Austria dulled and its glory grown tattered. The Piava tumbles and cowers, its dread caverns the glowing abysses raises himself and cackles. Your defeat was certain and started! You were dead men ordained... poor weakened Fields of honor and glory... my waters have washed them from Your haughty insolent forces lie rotting in my abysses. Ha ha!"

It is on the dike. General stands watching out over the waters. His countenance is dusky. Through his teeth he says "God-damn the Piava!" His eyes to heaven and shakes his fists with implacable hatred. He is nature and damned the sky and water!"

(To be continued)

due place in American life. America is not a homogeneous country. There is a general tendency to organize politically along racial and religious lines. We are no exception. It is only natural that people band together socially and politically with those of their own kind, all political organizations to the contrary. Since we restrict ourselves to one political party, I see nothing in this. We are new in country and different and will require special treatment politically for some time to come. This fact was recognized by the major political parties until very recently fact many prominent American political leaders to this day not know what Slavonic make up the Slavonic. There are prominent leaders and other leaders that to recognize the existing "racial elements". But ostrich does not nullify the obvious. We have not encouraged to organize on a national basis. There has been reluctance to grant us citizenship. Our vote was almost forgotten when the jobs handed out.

(To be continued)

N. Rogelj:

Poštar iz Amerike

Kadar nameravate odpotovati v domovino, povejte ljudem, kdaj odpotujete. Potem bodite usmiljenega srca, dobre volje in zelo poslušni. Vse drugo bodo storili vaši sorodniki, prijatelji ali bližnji, da boste občleni s poniki, naročili in pismi. Če boste še kaj drugega, kako radi postrežete. Jaz sem se za dovolj pozdravi, naročili in pismi. Pa kako! — Ko sem odpotoval, sem bil založen s pismi po poštar, z denarjem kot botati Miklavž. Poštar iz Amerike imel s seboj pisma za vso Slovenijo. Tega sem se docela veselil še le v Sloveniji, ko sem prišel pregledovati izročeno pošto.

To je zelo prijazno delo. Srečali so sorodnike tvojih prijateljev, prijatelje tvojih znancev, srečali vse, ki poznajo tiste, ki jih poznava v Ameriki. Kako veseli so nekateri, ko mu oddaš pismo, in koliko vprašanj ti postavijo. Nekaterim človek pripravljeno samo pozdrave, katere prejema zelo navdušeni. Ko jim oddaš pozdrav, je konec njihove navdušenosti. In najbolj veseli je bila zausnica v neki pisli, kjer se mi je reklo za pritarja iz Euclida, Ohio. Kolikokrat sem v otroških in mladeniških letih prehodil to gorisko polje, ko sva hodila z mojo materjo na njen dom v Svarjah. Kako dolgo je bilo takrat to polje. Kako velika je bila Zaloška gora, njen sosed Storžič, in kako se je skrival Hudičev boršt na Zaploti. Sedaj je nekako vse tako čudno, žalostno in zamišljeno. Saj on stran teh gorskih grebenov ni več naša zemlja, ampak tam je, kakor pravi nek Zupančič:

Tam zemlja je naša zakipela, zahrepnela, v nebo je hotela, v višino pogrnala se kot val, a v naletu pod zvedami val je obstal. . .

Tako strmi zdaj sredi višine okameneli zanos domovine. . .

V Goričah pozdravim svojega bratrance, njegovo ženo in otroke. Malo pogovora o tem in onem, pa gremo naprej, proti znamenitemu gorenjskemu zdravilišču Gornik, kjer sem nesel pisimo sestrji Mrs. Mary Spellicche v Clevelandu. Opoldan smo prišli tja, ko je bilo kosilo. Pri vstopu, kjer sem vprašal, ako mi je dovoljen vstop, se me je pozdravilo kot zdravnik, znane imena v Kranju. Vstop je bil dovoljen in prost. Prav tako sem bil prijazno sprejet v zdravilišču ali bolnici. Usmiljena sestra me je peljala prav do postelje, kjer je počivala bolnica, oziroma zauživala takrat tečno in okusno hrano. Njej sem se takoj predstavil ter ji izročil pismo. Videl sem to zdravilišče za jetične, ter sem ga primerjal z zdraviliščem v Ameriki, v katerega sem zahajal pred dobrim letom. Reči moram, da je velika razlika. Slovenija je lahko ponošana na Gornik, kjer ima tako moderno in razmeram odgovarjajoče pribežališče za vse one, ki trpijo za jetiko. Če tukaj ne ozdravijo, potem ne vem kje je na svetu še boljši prostor za te reveže.

Zdravilišče Gornik ima izredno milo subalpinski podnebje, čist in zdrav zrak v območju obsežnih smrekovih in jelovih gozdov, brez megle in z malo padavinami; obvarovan s severno, severozapadne in severovzhodne strani pred vetrovi, ki jih prestreže visoki Storžič in njegovo predgorje, tako da se sončni žarki z južne strani blagodejno in obilno uveljavljajo tudi pozimi. Tako izredno ugodne in blage klime skozi vse letni

čas nima nobeno slično zdravilišče v Jugoslaviji. Lahko se reče, da ima Gornik prvenstvo celo med najbolj slovečimi zdravilišči po srednji Evropi.

To so podatki iz opisa pokrajine, kjer stoji Gornik. Nadalje je merodajno, ako povem, da je tukaj prostora za 160 bolnikov, ki plačujejo dnevno za vso oskrbo od 75 do 140 dinarjev. Poleg primarija-specijalista za tuberkulozo in upravitelja so v zavodu nameščeni 4 pomožni zdravniki, 3 uradniki, 1 duhovnik, 24 šolskih sester in 38 drugih uslužbencev.

Na Gorniku oddam še dvoje pisem. Treba je bilo stopiti malo na hrib, da sem našel sorodnike Rakovčeve družine v Clevelandu. Hoteli so me zadržati, toda ni bilo časa. Naše kosilo je bilo v mestu Tržič, kamor pelje dobra, toda zelo ozka cesta.

Pripeljali smo se v mesto Tržič. Po glavni cesti je vse polno tovarniških delavcev, ki se vračajo na delo. Treba je počasi voziti. Tja do cerkve smo zavozili, potem smo obrnili pri napisu, ki pravi: 12 kilometrov do državne meje. Tu smo narobili kosilo. Stregla nam je kelnarica, ki bo v kratkem času prišla k svoji sestrični Marinko v Cleveland. Med kosilom sem zapazil, da je Tržič ostal Tržič, ker tu se sreča še dosti Nemcev, vidi nemške časopise in sliši nemško govorico. Skozi Tržič pelje cesta preko Ljubelja na Koroško, oziroma sedaj že v Nemčijo. Mesto Tržič je prastara naselbina, katerega zgodovina sega v rimske čase. Tu so se ustavljalne rimske legije, ki so korakale v tedanjo Karantanijo. Mesto je danes zelo čisto. Razven cestnega prahu, ni videti druge nesnage. Vse tržiške tovarne so na vodni in električni pogon, zato tukaj ni tovarniškega dima. Tržič je zavetišče turistov.

Po kosilu smo se odpeljali iz Tržiča ter se zavozili na tržiški kolodvor. Kot sofer sem mislil, da pelje tista cesta iz mesta, ki je najlepša in najbolj široka. Kakor drugod, tudi tukaj je slaba markacija cest za avtomobiliste. Nekdanji kašipoti pač odgovarjajo potrebam trdnega potnika, ki sede pod kašipot ter čita, premišljuje in ugiba, če res cesta na levo pelje iz mesta.

Predno smo privozili do "Jaka na cesti," ustavili smo se pri naši sopotnici na "Normandie", pri Mrs. Angeli Bohine, da se pogovorimo, kdaj odpotujemo nazaj v Cleveland. Nadaljujemo z vožnjo proti Zadragi, kjer moram oddati pismo, ki ga mi je dala Mrs. Ana Branisel iz Clevelanda. Smolo imamo, ne moremo najti hiše. Če bi vedeli, kako se pravi pri hiši — podmače, bi takoj našli. Zato opustimo iskanje in gremo naprej do razpotja, kjer pelje cesta v Radovljico.

Tu se pričenjajo pravi klanci in ovinki. Tudi cesto popravljajo z ameriško brzino in orodjem. To je cesta, ki veže Dvor Brdo in Suvobor na Bledu. Če ne bo ta cesta lepa na Gorenjskem, katera neki bi bila. Tu se vozi kraljeva družina, kraljevo osobje in kraljevi gostje. Vožnja tukaj je počasna. Kako se utrudijo človeške oči, ki ne vidijo daleč naprej, in ki vedno pričakujejo, kaj bo prišlo okoli ovinka. Bal sem se vedno avtomobilistov iz Hrvaške, ker oni so skoro vsi brezobzirni avtomobilisti. To so mi pripovedovali tudi drugi, ki imajo skušnjo.

Ob tej poti se nahaja božja pot Brezje na Gorenjskem. Od tu je prekrasen razgled na triglavsko pogorje. Človek bi kar gledal to piramidno skupino, belo-lisastih skalnih vrhov. To je pogled, kateri ostaja v spominu leta in leta.

V Radovljici smo. Tu je najlepši pogled na goro Stol in Begunjskiško, ki je znana po svojih krasnih narcisah. Tu si na

točimo bencina, mešanega z alkoholom. Čena 6 dinarjev liter, 24 dinarjev galon, ali po ameriško: 48 centov galon.

Vračali smo se nazaj po isti poti do vasi Naklo. Od tu smo šli v Kranj, kjer smo se ustavili na Stari pošti v Kranju, da si privoščimo malo jedi in piva.

Revno deklice je prišlo k nam ter nam prodajalo šamrnice, šopek za en dinar. Kupili smo jih, da je bila revica rešena prodaje. Na steni sem zagledal sliko prestolonaslednika, kraljeviča Petra, delo slikarja Božidarja Jakca. Enake slike sem videl po drugih krajih Slovenije, kar kaže, da mora biti moj prijatelj Jakac dober in priznan slikar v Jugoslaviji. Njemu bi želel dosti sreče in še boljše prilike, ker v resnici zasluži. Slovenska Ljubljana bi morala imeti v slikarju Jakcu prvega zaupnika, prvega svetovalca in tudi on bi moral biti prvi, kadar nastane vprašanje: Kako bomo sprejeli prihajajoče goste te ali one narodnosti, kajti on je tako bogat na preiskunjah in doživetjih izven jugoslovanskih mej, da je kompetenten zavzemati to mesto; mož, ki ima široko obzorje, bistro misel in vedno tudi dobro sodbo in besedo za vsakega. Škoda je le, da ga ne poznajo, ali ga nečje poznati. Ali je to pravica?

Ljubljana je kakor velik slovenski semenj, kjer je vsakoravno blago, se prodaja na vse strani, se kriči in vpije, se kupuje in plačuje, toda ne gleda dosti na kakovost — blaga.

Iz Kranja smo se odpeljali na Primskovo, kjer je bil stan mojega pivanja v Sloveniji. Mr. Birtič in Mr. Candon sta se vrnila v Ljubljano. Po večerji sem čital Alojz Gradnikove pesmi "Večni studenci". Obstal sem ob pesmi, kjer kmet govori hlapcu, in pravi takole: Pravica je le novim sporom mati,

Pravica ne — dolžnost je višja vera.

Dolžnost, ki družji vse v čiščenju žrtve

in kot po žrtvi meri in izbira in loči žive, loči tudi mrtve.

DOPISI

Herminie, Pa. — Članom in članicam društva "Veseli slavček," št. 154 JSKJ, naznanjam, da je bilo na seji 21. avgusta sklenjeno, da priredi društvo piknik v proslavo jednotine 40-letnice. Ta piknik se bo vršil na Keystone v nedeljo 4. septembra. Prostor je itak znan vsem članom. Njihova dolžnost je pa zdat, da se polnoštevilno udeležijo tega piknika in pripeljejo s seboj tudi svoje prijatelje. Na pikniku bo igral Joe Koracin iz Yukona, ki ga večkrat slišimo na radio programu iz Greensburga. Vsi člani in članice JSKJ v tem okrožju ter vsi ostali rojaki in rojakinje, ki bivajo v primernih bližini, so prijazno vabljeni, da posetijo naš piknik. Za okrepčilo vseh vrst bo v polni meri poskrbljeno. Torej, na svidenje na pikniku v nedeljo 4. septembra. — Za društvo št. 154 JSKJ: Ida Klančičar, tajnica.

Chisholm, Minn. — Upam, da mi sobrat urednik preskrbi nekoliko prostora v Novi Dobi, da malo opišem, kako sem preživela moje letošnje štiriindesetletne počitnice. Posetila sem Chicago in Joliet, Ill. V Chicago sem se udeležila julijske seje društva Zvezda, št. 170 JSKJ, katerega sem bila tudi jaz soustanoviteljica. Moje sestre pri Zvezdi so me prav sestrsko sprejele, zakar jim najlepša hvala! Posebej se pa zahvalim moji sošolki, sosestri Mary Pristavec, ker sem tisti večer pri njej prenočila, in me je v vseh ozirih zelo lepo postregla. Chicago je velika vas, jaz pa sem stanovala pri moji hčeri na severni strani me-

sta, odkoder je uro vožnje s cestno železnico; torej sem za priliko seje Zvezd prenočila pri omenjeni sosestri Pristavec.

Povedano mi je bilo, da federacija društev JSKJ, ki je bila ustanovljena za Illinois, Indiana in Wisconsin, lepo napreduje. Tako je prav. Le naprej z delom za večjo JSKJ. V združenju je moč.

Kar se delavskih razmer tiče, so povsod slabe. Posebno sem to opazila v Jolietu, kjer je vse nekako mrtvo, odkar jeklarna ne obratuje. Tam so bili po večini zaposleni naši ljudje in, ker se ne dela, ni več tistega življenja kot je bilo nekoč. Kar je ljudi zaposlenih, so večinoma pri WPA, kjer pa je majhen zaslužek, še manjši kot v Minnesoti. Posebno težko je, ker mladina ne more dobiti dela, in vzdrževati družino ni lahka reč. Upajmo, da se razmere v kratkem obrnejo na boljše.

Naj omenim, da prav zdaj čitam knjigo "My America," katero je napisal naš rojak Louis Adamič, ki se je povzpelo do priznanega in upoštevanega ameriškega pisatelja. Knjiga je obširna in zelo zanimiva. V poglavju o drugojezičnem časopisju v Ameriki, je med drugim obširno in simpatično omenil tudi sobrata Terbovca, urednika Nove Dobe in tudi Novo Dobo samo. Jaz sem vse Adamičeve knjige prebrala in posebno mi je ugajala knjiga "Grandsons." Pa tudi druge njegove knjige so zanimive. Po mojem mnenju ni še nihče pred njim na tako lep način seznanil Američane z našo staro domovino Slovenijo in Jugoslavijo. Stotisoči Američanov danes iz teh knjig vedo, kdo so in odkod prihajajo Slovenci, darsi smo v primeri z Američani čisto majhen narod. Posebno so Adamičeve knjige priporočljive za našo tu rojeno mladino. Te knjige si je mogoče izposoditi v vseh javnih knjižnicah brezplačno.

Delja se tukaj pot tri dni na teden. Vreme postaja že hladnejše, posebno ob večerih. V prostem času so rojaki zaposleni s svojimi vrtovi, kajti vsak si pridela doma nekaj zelenjave, sočivja, krompirja in drugih gomoljk. To precej pomaga k prehrani družine.

Naj to zadostuje za enkrat. Ob priliki se pa še kaj oglašim. Pozdrav vsem članom in članicam JSKJ širom Zedinjenih držav!

Frances Lukanich,
članica društva št. 230 JSKJ

Canonsburg, Pa. — Naj napišem par vrstic o proslavi jednotine 40-letnice pri našem društvu Bratska sloga, št. 149 JSKJ. Proslava se je vršila dva dni in zdaj smo se šele malo odpohili. Oba dneva smo imeli lepo vreme in tudi udeležba je bila primerna. Posetilo nas je več glavnih uradnikov, med njimi tudi gl. predsednik Paul Bartel iz Waukegana in vrhovni zdravnik dr. F. J. Arch, ki sta s kratkima a jednatima govoroma naredila lep vtis na občinstvo. Za bratsko SSPZ je spregovoril nekaj besed čestitajući njen glavni predsednik Kvartič, za SNPJ pa glavni protinik Terčel. Čestitke so bile izrečene še od nekaterih drugih. Samo našega 4. glavnega nadzornika Andya Milavca nismo videli, dasi biva komaj dve milj oddaljeno od kraja, kjer se je proslava vršila. Eni so rekli, da so ga videli. Kaj je prišel pogledat, nam ni znano. Morda je prišel samo, da poda roko glavnemu predsedniku ali pa je prišel pogledat, če se bo proslava vršila ali ne. Bil nam je obljubil, da se prireditve udeleži in spregovoril par besed. Udeleženci bi ga želeli vsaj poznati. Naše članstvo ni bilo nič kaj zadovoljno s tem: obljubiti, potem pa ne priti! Ko ne bi imeli v Pennsylvaniji vrhovnega zdravnika, ne bi imeli niti enega glavnega odbornika na raznih proslavah in na zveznih sejah. Saj se ne zahteva od glavnega

odbornika, da bi bogve koliko zapravljal, saj zato ga ne povabimo, toda udeležitev glavnega uradnika naredi dober vtis na članstvo in tudi na druge posetnike. In to je tudi agitacija za Jednote.

V imenu društva Bratska sloga se tem potom najlepše zahvalim za poset glavnim uradnikom naše in drugih organizacij in vsem posetnikom, ki so prišli na našo prireditve od blizu in daleč. Ob priliki bomo skušali naklonjenost povrniti. Priznanje naj bo izrečeno našima mladima članicama Josephini Mikec in Agnes Koklich, ki sta prav dobro izvedli svoji deklamaciji. Priznanje naj bo izraženo Franku Podobniku, Jr., za izvrstno igranje njegovega orkestra v soboto zvečer. V nedeljo pa je igral naš domači orkester, sestavljen iz članov mladinskega oddelka našega društva. Bil je njihov prvi nastop in ker so mogli toliko časa igrati, so pokazali, da bodo enkrat še prav dobri muzikanti. In seveda pričakujemo od njih, da bodo tudi dobri člani J. S. K. Jednote.

K sklepu še enkrat: najlepša hvala vsem posetnikom naše prireditve! — Za društvo Bratska sloga, št. 149 JSKJ:

Martin Žagar, tajnik.

Detroit, Mich. — V imenu društva Triglav, št. 144 JSKJ, pozivam vse člane in članice tega društva, da se gotovo udeležijo prihodnje redne seje, ki se bo vršila v nedeljo 4. septembra. Seja se bo vršila v Slovenskem narodnem domu na John R. in se bo pričela ob 10. uri dopoldne.

Na tej seji bomo imeli za razmotriva o raznih važnih zadevah. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da bo tudi naše društvo praznovalo 40-letnico JSKJ, na prihodnji seji pa bomo sklepali kje in kdaj naj se ta slavnost vrši. Torej je dolžnost, da pridemo vsi skupaj in razpravljamo vsi skupaj. Pri našem društvu Triglav imamo člane, ki so člani JSKJ od njenega začetka. Bili so člani drugih društev in so prestopnim listom prišli k društvu Triglav. Za take, ki so že 40 ali blizu 40 let člani Jednote, bo proslavljanje jednotine 40-letnice še posebno pomenljivo. Pri našem društvu imamo seveda tudi člane, ki so direktno pristopili, in zopet druge, katere so dali starši vpisati v mladinski oddelk. Mnogi teh so danes v odraslem oddelku in imajo že sami otroke vpisane v mladinski oddelku. Za vse te bo zanimivo in pomenljivo praznovanje 40-letnice J. S. K. Jednote. Zaradi tega je važno, da pridejo na prihodnjo sejo, ko bomo sklepali o praznovanje jednotine 40-letnice, vsi člani in članice našega društva, stari in mladi.

Po navadi so seje našega društva slabo obiskovane. Na sejo nas prihaja kakih 10 članov in članic, in sicer po navadi vedno tisti. Upam, da ta moj poziv ne bo glas vpijočega v puščavi in da bo prihodnja seja mnogoštevilno obiskana. Vsak, kateremu razmere le količkaj dopuščajo, naj pride. Seja, kot je bila že omenjeno, se bo vršila v nedeljo 4. septembra v Slovenskem narodnem domu na John R. in se bo pričela ob 10. uri dopoldne. Na svidenje!

John Klobuchar,
13762 Fenelon St.

Detroit, Mich. — Skoro po vseh državah, kjer ima JSKJ svoje postojanke, obhajajo društva letos njeno 40-letnico. Zato je tudi naše društvo Triglav, št. 144 JSKJ, razpravljalo, da bi priredilo nekaj v proslavo jednotine 40-letnice. Čeprav nas je malo, bomo vendar skušali napraviti dobro zabavo za vse. Čas in prostor prireditve bo pravčasno objavljen. Za sedaj samo pozivam članstvo, da se proslava polnoštevilno udeleži, da bomo vsaj enkrat vsi skupaj.

Dalje naj sporočam, da se v Detroitu pripravljamo za organiziranje zadržne prodajalne.

Odbor je tozadevno pridno na delu. Taka prodajalna bo v korist vsem. Kaj pomaga človeku, če si pripori 10 centov poviška pri plači, ko mu potem prekupčevalec živil zaračuna ista za 25 centov višje, dasi se blago na debelo ne podraži. Delnice zadržne prodajalne so po 10 dolarjev, pristopnina pa je en dolar. Upam, da bo v kratkem dovolj delnic prodanih, da se bo lahko trgovina odprla. Ako bi se to iz kakih vzrokov ne moglo izvesti, bo vsak kupec delnic prejel polno vsoto nazaj. Delnice se lahko dobijo v S. N. Domu na John R., kjer naše društvo zboruje.

Delavske razmere v Detroitu so še vedno slabe. V malo pomoči je prežposelostna zavarovalnica, katero so začeli izplačevati 1. avgusta. Najvišja vsota je \$16.00 na teden, za dobo 16 tednov. Seveda jih je malo, ki dobe po 16 dolarjev tedensko. — Pozdrav!

Mary Bernick,
članica društva št. 144, JSKJ.

Barberton, O. — Društvo sv. Martina, št. 44 JSKJ bo obhajalo 35-letnico svoje ustanovitve z banketom, ki se bo vršil v soboto 3. septembra. Banket se bo vršil v dvorani društva "Domovina" in se bo pričel ob 7.30 zvečer. Sledil bo zanimiv program in nato plés pri dobri godbi. Člani bratskih društev v Clevelandu, Lorainu, Struthersu in v drugih okoliških mestih so prijazno vabljeni na poset naše proslave društvene 35-letnice.

V nedeljo 21. avgusta je "Softball team" našega društva priredil piknik. Naš team se je v tekmi poskušal s teamom društva Cardinals iz Struthersa in je bil premagan. Nato so igralci Cardinalcev igrali z igralci društva Betsy Ross iz Clevelanda in so izgubili. Prišlo je lepo številno posetnikov od zunaj. Iz Struthersa jih je prišlo poln bus. Prijateljem iz Struthersa, Clevelanda in od drugod gre v znatni meri zasloga, da je bil piknik uspešen. Seveda so tudi naši člani storili svojo dolžnost. Upam, da so se vsi posetniki dobro imeli v Barbertonu in da nas v bližnji bodočnosti spet posejijo.

Čestitke naj bodo izražene Mr. in Mrs. Jacob Novak, katerima je teta štorklja pustila živahno hčerko. "Jake" igra v našem "softball teamu," zato je bilo morda nekoliko nepremišljeno od štorklje, da mu ni mesto hčerke prinesla fanta, ki bi se bil v teku let razvil v dobrega igralca. Seveda, štorklja tudi ne more na vse misliti.

Še enkrat ne pozabite priti na naš banket v soboto 3. septembra ob 7.30 zvečer! — Za društvo št. 44 JSKJ: Alice Zagar, tajnica.

Herminie, Pa. — Društvo št. 154 JSKJ, priredi piknik v nedeljo 4. septembra na Keystone Shaft Hill. Piknik se bo vršil v proslavo jednotine 40-letnice. Na razplago bodo vse vrste okrepčila, za godbo bo s krbel poznani slovenski muzikant Joe Koracin. Občinstvo od blizu in daleč je vabljeno na poset našega piknika.

John Rahne,
član društva št. 154 JSKJ.

Herminie, Pa. — Članom in članicam društva "Veseli slavček," št. 154 JSKJ, naznanjam, da priredi naše društvo v nedeljo 4. septembra velik piknik na Keystone Shaft Hillu. Prostor tukajšnjim rojakom dobro znan. Piknik bo prirejen v proslavo jednotine 40-letnice. Z jstvinami in pijskami bomo dobro preskrbljeni, godbo bo pa imel v rokah Joe Koracin iz Yukona. To pomeni, da ne bo treba nikomur žele ali lakote trpeti, in kdor se bo hotel tudi nekoliko zasukati v plesnem vrtnicu, mu bo dobra godba na razplago.

Vsi člani in članice JSKJ, ki bivajo v primernih bližini, so vrljudno vabljeni na poset naše (Dalje na 6. strani)

RADIOVOJ REHAR:

SEMISIRIS

ROMAN

"Vseeno je. Tajiti ne moreva. Bila sva napadena brez vzroka in sva se branila. Še žival se brani pred napadalcem, ki jo hoče umoriti. Da sva zmagala midva, je bila le posledica najine večje moči in spretnosti..."

"Potem naj naju potegnejo iz tega smradu!" Prisluhnila sta. Zazdelo se jima je, da slišita oddaljene korake, ki se približujejo.

"Prihajajo! Po naju prihajajo!" je vzkliknil Savadagak in hlastno planil k vratom, naslonil nanje uho, pridržal sapo in prisluhnil. Zunaj na hodniku je pa bilo vse tiho. Od nikoder ni bilo ne glasu ne koraka.

"Kaj je?" je vprašal Buramak, ki je bil tako utrujen in zbit, da se skoraj dvigniti ni mogel.

"Nič ni..."

"Ne prihajajo?"

"Ne."

"Kaj sva potem slišala?"

"Duhove rajnkah, ki so pomrli v teh grobiščih..."

Buramaku so se naježili lasje. Pred očmi, ki jih je zajemala mrzlica od prenapetosti živčne razdraženosti, se mu je naredil privid golega okostja smrti. "A—a..." je kriknil in iztegnil roke, kakor da bi se hotel spoprijeti s prikaznijo, boriti se z njo.

"Kaj ti je?" se je prestrašil Savadagak.

"Mrlič... smrt... duh..." je kriknil Buramak.

"Kje?"

"Tu, pred menoj. Pomagaj mi, napasti me hoče!"

"Blede se ti," je dejal Savadagak. "Ničesar ni."

"Ni?" se je začudil Buramak. "Ga nisi videl?"

"Ne."

"Sedaj je izginil... Glava me boli, oči me skele. Hudiči..."

Temina je tekla dalje v neskončnost. Pešale so jima moči. Lakota in žeja sta jima izsušili grlo in usta. Še sapa jima je prihajala iz pljuč vroča in rezka, skoraj hrapava, da ju je bolelo in sta morala suho kašljati.

"Ko bi imel vsaj kapljico vode... eno samo kapljico... pol kapljice..." je tožil Buramak.

Savadagak se je zleknil po tleh in položil glavo na kup človeških kosti. V glavi mu je kljuvalo; mislil je samo še v presleghkih, pretrgano, včasih brez vsake zveze. Buramaku se je mračilo. V mrzličnem prividu je doznaval podobe Semisirisa, Upe, Iste, Ulamaka, Savadagaka, princa Aftagada, princese Evalaste, Amara, kralja Ilmagada, faraona Semisa Ofirisa, domovine večernih gora... Sprva so bile podobe ločene, potem so se sprijele, pomešale, zavrtele in zaplesale v divjo zmes brez razločnih oblik.

"Vrti se, vrti..." je zaječeval.

"Samo kapljico vode..." je vzdihnil Savadagak.

"Mrak se zgrinja; noč, sama noč..." je še enkrat dejal Buramak.

Savadagak ga ni več slišal. Premagala ga je onemoglost. Zaspal je.

Buramak je nagnil glavo in v njej je ugasnila zavest. Tudi njega je premagalo.

Grozotno tišino črne jetniške celice je rezalo suho dihanje dveh obnemoglih jetnikov, ki sta sanjala o rešitvi, ljubezni in vrnitvi iz Semisirisa v deželo rodni večernih gora.

VIII.

Favoritka Nefteta si je otrla solze in vstala. Svetišče najvišjega božanstva na Gori prihoda je bilo še vedno spremenjeno v plesišče razposajencev in kraj skoraj očitih orgij. Skrbno se je ozrla iz svojega skrivališča, da bi ugotovila, kje se mudi faraon Semis Ofiris. Ko je opazila, da je njegov prestol prazen, je instinktivno zaslutila, kam je odšel. Previdno, da se ji nihče ne bi približal, je smuknila do vhoda v podzemeljski hodnik, vzela prvemu, na straži stoječemu evnuhu iz rok gorečo bakljo in se napotila proti dvoru. Ljubosumnost ji je razvnela mlado telo, da je gorelo kakor v vročici in ni slišala hrušča in trušča, ki se je glasil za njo iz ogromne hiše velikega Rāja in polagoma zamiral v daljavi.

Hitela je tako naglo navzdol, da se je na ovinkih skoraj z glavo zaletavala v mramornate plošče, s katerimi je bil obložen hodnik. Njena užaljena, odbita ljubezen se je spreminjala vse bolj in bolj v sovražstvo in željo po maščevanju, čeprav si še ni bila v svesti, nad kom naj se maščuje in kako. Nekaj trenutkov jo je prepajala misel, da bi se splazila do princese Evalaste in jo umorila. Toda že hip nato se je spomnila, da bi to pomenilo tudi njen konec. Ob tem spoznanju se je zdrznila in se skoraj na glas vprašala:

"Konec? Mar se bojim konca? Čemu?"

Postala je za trenutek in iskala odgovora. Potem je tekla dalje in mislila:

"Smrt ni strašnejša kakor ponižanje, ki ubije dostojanstvo življenja."

Dobro se je zavedala, da je bila njena cena samo tolikšna, kolikršen je bil njen vpliv pri faraonu. Tovarišice so se ji klanjale, se ji dobričale in jo obsipale z navideznim prijateljstvom samo zaradi prednosti, ki jih je imela in zaradi uslug, ki jim jih je lahko napravila. Sedaj, ko je izgubila milost velikega, ko je usahnil njen vpliv nanj, je usahnila tudi njegova veljava. Tovarišice so jo zapuščale in dobro je čutila, da se ozirajo nanjo celo posmehljivo, veseleč se njene nesreče in trpljenja. Tudi dvorjani se ji niso več klanjali, kakor poprej; nenadoma so izostale vse tiste neštete male pozornosti, ki so jih ji posvečali ob vsaki priliki. Hodili so mimo nje, ko da je ne vidijo; nihče se ji ni več približal, da bi jo — kakor poprej vedno — zaprosil za priporočilo pri faraonu. Nefteta je vedela, da se je že preko vsega dvora razširila novica o koncu faraonovega zanimanja zanjo. Ničesar ni slišala, pa je vendar čutila, kako so njene tovarišice šepetale dvorjankam in dvorjanikom na uho:

"Nefteta je izgubila milost velikega. Zamenjala jo je divjanjinja."

Od ust do ušes in od ušes do ust se je širila dalje njena nesreča, rasla v višino in širino, napolnjevala vse palače dvora in uhajala morda celo že skozi vrata obzidja tja ven v bučni, hrumeči Semisiris. Nenadoma se ji je zdelo, ko da je sama

sredi zverinjaka. Zveri se plazijo v velikih lokih okoli nje, vohajo in vihajo nosove.

"Sama... sama... sama..." ji je kljuvalo v glavi, ko je hitela z gorečo plamenico v rokah po dolgem, samotnem hodniku proti dvoru.

"Vsi v svetišču praznujejo dan svetega Ibisa, ptice krvi in zaljubljene mesečine, rajajo, se opajajo s pijačo in ljubeznijo, uživajo svobodno življenje. Ves dvor, ves Semisiris je eno samo ogromno zabavišče — samo jaz sem izločena, zavržena, zapuščena... Sama hitim po tem pustem podzemeljskem hodniku, bežim za svojo izgubljeno srečo, da bi jo dohitela in zopet ujela. Kam drvim? Kje je pot do nje?"

Dvignila je plamenico nad glavo in se z levico prijala za prsa nad srcem, ki ji je divje bilo. Hitela je dalje in premišljevala. Kakor bliski in viharji noči so se ji prižigale misli in zopet ugašale. Za trenutek so razsvetljevale njen mrak, a noči niso mogle spremeniti v dan. Nobena ni bila jasna, dokončna, nobena odrešila.

"In vendar jo moram najti, rešitevi!" je ponavljala. "Divjajino moram odstraniti. Kakorkoli..."

Tako je prihitala do tja, kjer se je odcepil hodnik v palačo ljubimk in težkih vrat, ki so vodila v pritličje. Bila so zaprta. Potrkala je s tokalom. Za vrati se je oglasil stražar:

"Kdo trka?"

"Jaz, favoritka Nefteta; odpri!"

Evnuh je odprl vrata in se poklonil. Nefteta ga ni pogledala; izročila mu je plamenico in stekla v park, ki je obkrožal trakt na strani Evalastinih soban. Visoko gori v tretjem terasnem nadstropju je zagledala razsvetljeno okno. Srce ji je pričelo glasno biti.

"Tu gori je, in on je pri njej..." je pomislila. Ta misel ji je bila strašna. Zbodla jo je jedka bolečina. Potem jo je prevzela nova; premišljevala je, kako bi se vzpela do okna, pogledala v sobo, prisluhnila. Stene iz mramornatih koč so bile gladke. S te strani ni bilo mogoče gori.

Nekaj trenutkov je stala negibno in strmela v višino, potem se je naglo okrenila in zbežala nazaj v palačo. Hitela je po hodnikih in stopnicah, ne meneč se za evnuhe, ki so molče opravljali stražno službo. Ustavila se je šele na vrhu, pri vratih, ki so vodila na ravno ploščad četrtega nadstropja. Naglo jih je odprla in planila ven. Tekla je okoli oglov, se ustavila tik nad razsvetljenim oknom princese Evalaste, legla na tla in se sklonila čez rob. Toda okno je bilo prenizko, da bi mogla pogledati v sobo. Slišala je samo tiho govorenje, besed ni razumela.

"Da, pri njej je, pri njej..." si je ponavljala. Vztrepetala je in najrajše bi bila kriknila, zarjula kakor ranjena zver. Potem jo je prevzela želja vreči se čez rob v globino, pasti pred Evalastinim oknom na ploščad in se ubiti. Toda manjkalo ji je poguma; njeno mlado življenje se je branilo smrti, uprlo se je želji po samomoru. Tako je obvisela na robu in ni vedela, kaj bi. Potekale so ko večnost dolge minute. Nenadoma se je zganila. Pogovor v globini je bil vedno glasnejši, naraščal je v kricanje, ki je postajalo razločno. Nefteta je poslušala z odprtimi usti.

"Veliki se razburja..." je doumela. "Ona ga ne ljubi, upira se mu."

Poslušala je dalje. Faraonov glas je rasel, grmel. Nefteta je razločno slišala vsako besedo groženj Semisa Ofirisa. Tedaj je dokončno spoznala, da je divjaška princesa zavrnila njegovo ljubezen. Prevzelo jo je čustvo neskončno sladke sreče.

"Ubil jo bo!" si je dejala. "Potem bo konec mojih muk; spet bom njegova ljubljena, favoritka Nefteta."

Ko pa faraon ni ubil ponosnega dekleta, ko se je ponižal in zapustil njeno sobo, zavrnjen in osramočen, se je prišla z obema rokama za glavo in ni mogla spoznati, ali sanja ali bedi.

"Veliki je pobegnil pred barvastjo kačo!" je vzkliknila. "Ni je ubil. Čudo prečudovito! Da, sedaj vem... vem... ljubi jo resnično, silno. Samo največja ljubezen prenese tako ponižanje..."

Prevzela jo je nova, trpka bolečina. Spoznala je, da je njena veljava poteptana do konca, da je pozabljena, odvržena kakor smet.

"Misliš bo noč in dan samo nanjo; name in na nas se še spomnil ne bo. In nekega dne se mu bo vdala, ali jo bo pa premagal. — Ne! To se ne sme zgoditi! Še je čas, še ni vse izgubljeno! Princesa mora izginiti! Pobegne naj!"

Ta poslednja misel ji je prišla kar sama, ne da bi jo iskala, in nepričakovano, da je osupla obstala.

"Da, pobegne naj!" je ponovila. "Kako, da se že prej nisem domislila tega?"

Toda hip nato ji je že skrb zasenčila veselje. Rodilo jo je vprašanje:

"Kako? Kam?"

"Kako? Kam?" je mislila. "Saj ne morem do nje. Zastražena je... Podkupiti Ilajo? Evnuhe? Ne, zaman. Zavedajo se, da bi jih sežgali na žrtveniku pred kipom svetega Apisa. Življenje jim je več kakor vsi darovi. Če bi mogla zaupati svoje tegobe in načrte Azurisu in Sorbalisu, da bi mi napisala na papirus ob vestilo, ki bi ga vrgla skozi okno princesi? In če ne zna brati, kakor jaz ne znam? Morda zna? Skozi okno..."

Ta misel ji je rodila drugo.

"Skozi okno bi se lahko sama pogovarjala z njo. Na ploščadi ni straže. Nihče se ne zaveda nevarnosti s te strani. "Da," je vzkliknila nenadoma in skoraj glasno, "moram jo poklicati in ji naznaniti, da ni sama, da je še nekdo, ki misli nanjo."

Prisluhnila je. Iz princesine sobe so se oglašali rahli, nerazločni glasovi; Nefteti se je zdelo, da spoznava Ilajin hripavi alt, kateremu se je čez čas pridružil prijeten sopran. Potem je glas v sopranu nekaj glasno ukazal, a oni v altu je pozdravil in utihnil.

"Ilaja je odšla..." si je dejala Nefteta. "Sedaj je čas..."

Kakor človek, čigar vse njegovo življenje je odvisno od kratkih hipov, je planila favoritka na noge in zbežala v palačo. Ko se je kmalu nato vrnila, je držala v roki dolgo vrv. Nanjo je privezala zlato zapestnico, ki si jo je snela z roke in jo spustila v globino tik mimo princesinega okna, tako, da je obvisela v sredini odprtine. Potem je pričela vrv dvigati in spuščati, sukati jo sem in tja, da se je zapestnica zazibala in udarjala ob mramor okenskega okvira. Nefteti je burno bilo srce; vsa kri ji je vrela v glavo, da je drhtela od razburjenja. Nagnjena čez rob, je strmela v globino k razsvetljenemu oknu in čakala, kdaj se prikaže Evalasta.

"Moje klicanje mora opaziti, če je v sobi," si je dejala. "Če pa ni? Če ni sama? Če me opazijo in uganejo, kaj nameravam..."

(Dalje prihodnjic.)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

ZAROKE IN POROKE

Južnosrbski kraj Galičnik, iz katerega hodi na sezonsko delo mnogo poljedelskih delavcev, ima že od starih časov običaj, da so poroke samo enkrat na leto. Zakoni se sklepajo na Petrov dan 12. julija. Takrat je s porokami zaposlen svecenik od zore do mraka. Na Petrov dan se sklepajo navadno tudi zaroke in tako je ta dan velik praznik za ves kraj in tudi za okolico. Mnogi sezonski delavci se na predvečer Petrovega dne vrnejo od daleč domov, na Petrov dan praznujejo zaroko ali poroko, ponoči pa spet odhajajo na delo.

Letos je bil Petrov dan v Galičniku posebno slovesen. Zaroke se po starodavnem običaju praznuje že na predvečer praznika. Hiše, v katerih sklepajo zaroke, so bile lepo osvetljene in po ulicah so se vso noč pomikali sprevedi z godbo in baklami. Na Petrov dan pa je svatoval ves kraj z okolico vred. Zakonske zveze je sklenilo kakih 50 parov in skoraj v vsaki hiši je bil svatovski pir, ker obiskujejo mladoporočenci tudi vse svoje sorodnike in prijatelje. Zanimiv je običaj, da ostanejo dekleta, ki jih čaka zaroka ali poroka v temnih čunatah več tednov, da postanejo od solnca ožgana lica spet bela.

POŽAR PRI KRŠKEM

V nedavni noči je požar uničil gospodarska poslopja graščine Šrajbarskega turna pri Krškem. Gasilci so mogli požar samo omejiti in škoda se ceni nad 100 tisoč dinarjev. Graščina je zdaj last dr. Ferdinanda Trenca, svoječasnno pa je pripadala grofom Auerspergom. V dotični graščini je svoječasnno živel in deloval nemški pesnik Anastazij Gruen, čigar truplo zdaj počiva v neposredni bližini gradu v družinski grobnici.

STARINSKO JAJCE

Tisoč let staro jajce so odkopali v vasi Mravincih v Dalmaciji, kjer izkopavajo starohrvatske grobove. Doslej so izkopali že okrog 100 grobov. Starinsko jajce, ki so ga izročili v varstvo hrvatskemu starinskemu društvu "Bihač", je bržčas ostanek hrane, ki so jo pagani polagali mrličem v grob za popotnico na drugi svet.

DRAGA GLAVA

V boju z orožniki je bil nedavno blizu žagubice ustreljen glasoviti hajduk Jorgovan Mihajlovič, ki je najrajši obiskoval rudniške obrate ter izvedel nebroj prednjih vlovov in razbojstev. Za njegovo glavo je bila razpisana nagrada v znesku 100.000 dinarjev. V raznih krajih dežele hajdukuje še kakšnih sedem glasovitih razbojnikov, na glave katerih so razpisane nagrade, ki znašajo skupno skoro milijon dinarjev.

ČESKI FILM NA JADRANU

V Split pridejo te dni operaterji češkoslovaškega filmskega podjetja Aktualita iz Prage, ki izdeluje filmske žurnale. Operaterji bodo filmali razne zgodovinske objekte in druge zanimivosti Splita in okolice. Potem bodo obiskali Trogir, Kaštel, Korčulo, Hvar, Dubrovnik in še razne druge kraje. Zanimali se bodo tudi za narodno nošo, življenje ribičev, za ribolov, itd. V jugoslovaških obmorskih krajih bodo ostali mesec dni.

DOPISI

(Nadaljevanje s 5. strani)

ga piknika. Vabimo tudi v Pennsylvaniji živče glavne uradnike. Seveda bodo na našem pikniku dobrodošli vsi rojaki, ki želijo nekaj ur preživeti v veseli družbi. Pridite vsi, kajti za vse bo dovolj postrežbe in dovolj zabave! Bratski pozdrav in na svideenje! — Za društvo št. 154 JSKJ:

John Klanchisser, predsednik.

PROBLEMI PRISELJENCA

(Nadaljevanje s 1. strani)

zati svoje državljanstvo potom očetovega spričevala, svojega rojstnega lista in dokaza o zakonitem prihodu v Združene države.

Vprašanje: Pripuščen sem bil v Združene države za dobo šest mesecev, rad bi pa dalje ostal. Kako naj dobim dovoljenje za to?

Odgovor: Vpslati morate prošnjo za podaljšanje roka za

Važno za vsakoga

KADAR pošljate denar v stari kraj; KADAR ste namenjeni v stari kraj; KADAR želite koga iz starega kraja; KADAR prodajamo za vse boljše parnike po najnižji ceni in svedra tudi za vse tiste.

Potniki so z našim posredovanjem vedno zadovoljni.

Denarne pošiljke izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55 100 Din	Za \$ 6.35 100 Lit	Za \$ 2.55 100 Din	Za \$ 6.35 100 Lit
Za \$ 5.00 200 Din	Za \$ 12.70 200 Lit	Za \$ 5.00 200 Din	Za \$ 12.70 200 Lit
Za \$ 7.50 300 Din	Za \$ 19.05 300 Lit	Za \$ 7.50 300 Din	Za \$ 19.05 300 Lit
Za \$ 11.00 400 Din	Za \$ 27.40 400 Lit	Za \$ 11.00 400 Din	Za \$ 27.40 400 Lit
Za \$ 15.00 500 Din	Za \$ 36.75 500 Lit	Za \$ 15.00 500 Din	Za \$ 36.75 500 Lit
Za \$ 20.00 600 Din	Za \$ 48.00 600 Lit	Za \$ 20.00 600 Din	Za \$ 48.00 600 Lit
Za \$ 25.00 700 Din	Za \$ 60.00 700 Lit	Za \$ 25.00 700 Din	Za \$ 60.00 700 Lit
Za \$ 30.00 800 Din	Za \$ 72.00 800 Lit	Za \$ 30.00 800 Din	Za \$ 72.00 800 Lit
Za \$ 35.00 900 Din	Za \$ 84.00 900 Lit	Za \$ 35.00 900 Din	Za \$ 84.00 900 Lit
Za \$ 40.00 1.000 Din	Za \$ 96.00 1.000 Lit	Za \$ 40.00 1.000 Din	Za \$ 96.00 1.000 Lit

Ker se cene sedaj hitro menjajo, so navedene cene podvržene spremembi gori ali dol. Pošljamo tudi denar brazovino in izvršujemo vsa posredovanja v dolarjih. V vašem lastnem interesu je, da pišete nam, predno se drugje poslužite, za cene in pogoje.

Slovenic Publishing Co.
(Glas Naroda—Travel Bureau)
216 West 18 St. New York, N. Y.

MARIJA-ANDREA VALJAVEC

1872 — 1938

učiteljica na učiteljsku v Zagrebu, Jugoslavija, umrla 1. avgusta 1938 v Zagrebu.

Vječnaja pamjat!

V. J. Valjavec, brat.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50 Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine. Unijsko delo—zmerne cene 6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio

SPOMIN NA STARO DOMOVINO

"NAŠI KRAJI"

ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotisku na dobrem papirju, v velikosti 5x7½ inčev

Ta krasna zbirka, vas stane samo \$1

SPADA V VSAKI SLOVENSKI DOM

Največja zaloga slovenskih knjig v Ameriki!

V knjigarni "Glas Naroda" lahko dobite vsakovrstne slovenske knjige naših priznanih pisateljev: Cankarja, Tavčarja, Jurčiča, Preglja, Kmetovo, Milčinskega, itd. V zalogi imamo prevode del svetovnoznanih mojstrov: Gospodarske, gospodinjske in poučne knjige... Igre, pesmi, zemljevide.

Ljubitelji lepe knjige naj pišejo po cenik knjig, ki jih imamo v zalogi.

GLAS NARODA (Dep. K) 216 W. 18th Street, New York